

مجموعه آثار شهر برای
تمام خانواده‌های
علاقه‌مند به نمایش

نقش پدر بزرگ و مادر بزرگ در تربیت کودکان

نظام سلامت و تعرفه‌های پزشکی

از «گنج‌های پیکان» تا کتابخانه‌های کودکان

ایران و صد سال ترجمه

آیا هنر برای سلامتی مفید است؟

مراقب بیماری خاموش باشیم

قسمت دوم

در شماره‌ی پیش نکاتی را در مورد لزوم و اهمیت معاینات دوره‌ای بیماران دارای دیابت توسط چشم پزشک به اطلاع‌تان رساندیم؛ در این قسمت به موضوع عمل جراحی آب مروارید افراد دیابتی می‌پردازیم؛ امید که مورد توجه‌تان قرار گیرد.

****

بیماران زیادی به بیمارستان چشم‌پزشکی نور مراجعه می‌کنند که همزمان هم آب مروارید (کاتاراکت) دارند و هم دیابت؛ در چنین مواردی نکته‌ی مهم آن است که قبل از جراحی آب مروارید، بیمار از نظر سلامت شبکیه به دقت معاینه شود؛ چرا که بیماران دارای مشکل شبکیه اگر قبل از رفع این عارضه، جراحی آب مروارید انجام دهند ممکن است بیماری شبکیه حالت پیشرونده به خود بگیرد. در چنین شرایطی اگر چشم‌پزشک تشخیص دهد انجام عمل آب مروارید بسیار ضروری است باید درمان شبکیه نیز همزمان آغاز شود تا التهابات جراحی باعث مشکلات بیشتر شبکیه نشود.

و سخن آخر

در پایان باز هم بر دو نکته تأکید می‌کنیم:

- بیماران دیابتی هنگام نخستین مراجعه به چشم پزشک باید در مورد بیماری‌شان با وی صحبت کنند؛ همچنین پس از نخستین ویزیت لازم است معاینات دوره‌ای بر اساس نظر چشم‌پزشک در فواصل زمانی معین انجام شود.
- این بیماران نباید فقط به دید خوب چشم‌ها بسنده کنند؛ به ویژه اگر مدت زیادی است که به دیابت مبتلا شده‌اند باید در اولین فرصت توسط چشم‌پزشک معاینه شوند.

برای دریافت نوبت معاینه از کلینیک‌های
فوق تخصصی بیمارستان نور
با شماره‌ی ۰۲۱ - ۸۲۴۰۰ تماس بگیرید

پیام تجربه

ماهنامه

◆ شماره چهل و نه ◆ اسفند ۱۴۰۲، فروردین و اردیبهشت ماه ۱۴۰۳

◆ قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

فهرست

- خبر ۴
- گزارش ۵
- تحقیق ۶
- یادمان ۹
- اولین ها ۱۰
- قدیم ترها ۱۱
- هنر ۱۲
- هر خانه یک گلخانه ۱۴
- جامعه ۱۶
- از روزگار رفته حکایت ۱۸
- یک نفس احساس ۲۰
- سلامت ۲۲
- قدیم و جدید ۲۴
- قدیم ها ۲۶
- روزگار قدیم ۲۸
- تحقیق ادبی ۳۰
- جدول ۳۳
- ایرانگردی ۳۴

یادداشت مدیر مسئول

بیرون ز نویست، هر چه در عالم هست!

مولوی

حسین میرزاخانی

توان و ساز و کار حیات هر موجود زنده وابسته به فعالیت (موهوب الهی عینی اعضای حرکتی کالبد) و کنش و واکنش ذهنی و احساسی اندامهای حیاتی اوست حس می کند، می بیند- می شنود- می چشد و در برابر محرکها پاسخ می دهد. مادر انسان این پاسخگویی پیچیده گذشته از هدف راهبری گذر زندگی گستره ای به وسعت چونی و چرایی ها و کم و کیف اندوخته هایش از محیط دارد که، بر مبنای آن به جهان هستی می نگرند و به اقتضای آن از دنیای خارج و اطرافیاننش انتظار دارد و در بازگویی، از ماحصل تفسیر خود سود می جوید. در واقع بر بنیاد تفکرش دنیار ا تو جیه می نماید. پس چه شورا انگیز است برای عبور از خم و راست مسیر زندگی از تفسیر سالخور دگان در قالب تجربه ایشان برخوردار گردیم.

نگاه و نظر

ای برادر تو همان اندیشه ای
ما بقی تو، استخوان وریشه ای!

مولوی

صلاح الدین خطیر

واژه ی متعارف و مورد اقبال و استفاده عام باگوش شخصیت و بکار گیری آن به طور متداول چه مفهومی رادر ذهن ایجاد می نماید و به چه منظوری است؟ واژه ای که ترجمه (پرسونالیتی) اروپایی است و کاربرد در رفتارشناسی دارد.

امام عادل فارسی آن چه زیبا و گویاست که همان «منش» است.

منش که آمیزه ای است از وراثت در ساختار آفرینش و آنچه از تولد تا پایانه زندگی در محیط می آموزیم.

گاهی به نقص شخصیت برمی خوریم و گاهی بانقص اخلاق. اما اخلاق کاربرد شخصیت است، که متأثر از آموزش خواهد بود و وابسته به اندیشه. از این رونقش سالخور دگان در آموزش و باز تاب تحول و تکامل اخلاق را باید موهبتی و غنیمتی ارزنده تلقی نمود.

ما هنامه پیام تجربه

صاحب امتیاز: کانون بازنشستگان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

مدیر مسئول: حسین میرزاخانی
مشاور مدیر مسئول: صلاح الدین خطیر
مدیر پروژه: ناظم رام
سر دبیر: ناظم رام
معاون سر دبیر: مجتبی کاشی
مدیر هنری: حسین ناصری
عکس: فرناز میرزالو

نشانی: اتوبان رسالت- خیابان منصوری- خیابان مظفری- پلاک ۱۰۸- واحد ۹
تلفن: ۰۲۱-۵۸۲۴۳۳۳۰
فکس: ۰۲۱-۵۸۲۴۳۳۳۰

چاپ: مجتمع چاپ و نشر بیک فرهنگ - تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۱۰۰۲۰

نشریه در ویرایش و خلامه کردن مطالب آزاد است.
مقالات رسیده مسترد نمی شود و مطالب منتشره لزوماً منعکس کننده مواضع نشریه نیست.
نشریه از انعکاس دیدگاههای متفاوت استقبال می کند.

فرازی از فریاشات مقام رهبری

تاریخ را به عنوان یک چیز کوچک یا حاشیه‌ای نباید خیال کرد، تاریخ واقعاً مهم است. تاریخ، درس و گنجینه اطلاعات ما از گذشته بشریت است، سرگذشت ماست. مگر می‌شود نسبت به تاریخ بی‌اعتنا بود؟

خبر

پیام تجربه

ماهنامه

شماره چهل و نه
اسفندماه ۱۴۰۲
فروردین و اردیبهشت‌ماه
۱۴۰۳

۴

معاون فنی و امور بیمه‌ای صندوق بازنشستگی کشوری اعلام کرد:

احکام سال ۱۴۰۳ بازنشستگان کشوری با اعمال ضریب ۲۰ درصد افزایش صادر شد

از اجرای ماده ۲۹ قانون برنامه هفتم توسعه چه خبر؟

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به لزوم اجرای بند یک الحاقی ماده ۲۹ قانون برنامه هفتم توسعه توسط صندوق بازنشستگی کشوری، گفت: لازم‌الاجرای متناسب سازی، به خصوص ماده ۲۹ قانون برنامه، «تهیه آیین نامه و تعیین ساز و

کار اجرایی آن توسط سازمان اداری و استخدامی و سازمان برنامه و بودجه» و ابلاغ آن به صندوق بازنشستگی کشوری است. او یادآور شد: تهیه و تدوین پیش نویس آیین نامه مربوط به اجرای متناسب سازی در برنامه هفتم توسعه، با محوریت سازمان اداری و استخدامی و مشارکت سایر دستگاه‌های مرتبط در مرحله ویرایش نهایی است.

معاون فنی و امور بیمه‌ای صندوق بازنشستگی کشوری تصریح کرد: پس از ابلاغ آیین نامه و دستورالعمل اجرایی مربوطه به صندوق بازنشستگی کشوری، متناسب سازی حقوق بازنشستگان عزیز صندوق از تاریخ اجرای مقرر در قانون مورد اشاره در بالا، اعمال و احکام مربوطه نیز صادر خواهد شد.

معاون فنی و امور بیمه‌ای صندوق بازنشستگی کشوری از صدور احکام افزایش ۲۰ درصدی سال ۱۴۰۳ بازنشستگان و وظیفه بگیران این صندوق ناشی از تصویب نامه هیات وزیران خبر داد. به گزارش اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل صندوق بازنشستگی کشوری، رضا فیضی نژاد با تبریک

پیشاپیش عید سعید فطر و آرزوی قبولی طاعات و عبادات بازنشستگان عزیز، اظهار داشت: در اجرای تصویب نامه شماره ۳۰۳۴ مورخ ۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۳ هیات محترم وزیران، برای یک میلیون و ۷۳۵ هزار نفر بازنشسته، و موظفین تحت پوشش این صندوق، احکام حقوق با ضریب ۲۰ درصد صادر شده است.

فیضی نژاد افزود: تصویر احکام حقوق سال ۱۴۰۳ بازنشستگان عزیز در سایت صندوق به نشانی cspf.ir بارگذاری و منتشر شد که از روز سه شنبه ۲۱ فروردین ماه قابل مشاهده گردید.

وی تصریح کرد: با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور تلاش شده که این افزایش ۲۰ درصد با حقوق فروردین ماه برای بازنشستگان پرداخت شود.

اعلام جزییات تعرفه‌های پزشکی امسال

انجام شد؛ هر چند که بحث تورم نیز مطرح است؛ اما نسبت به نرخ تورم، عقب ماندگی تاریخی در تعرفه‌های پزشکی داریم. به عنوان مثال در سال ۱۳۹۰ جزء حرفه‌ای (دستمزد) در بخش خصوصی ۳۶ هزار تومان بود که در سال ۱۴۰۰ بعد از گذشت ۱۰ سال به ۵۲ هزار تومان رسید و به صورت ناچیز افزایش یافته بوده است. بر همین اساس در دولت سعی شده که دو سه سال گذشته این عقب ماندگی جبران شود و اکنون این جزء حرفه‌ای به ۱۰۱ هزار تومان رسیده است. بنابراین تاجایی که به لحاظ تامین منابع امکان داشته، به جهت حفظ پزشکان و جامعه نخبه کشور و پیشگیری از مهاجرت و مهاجرت‌های شغلی این اقدام صورت گرفته است.

تخصص روانپزشکی ۲۸۶ هزار تومان اعلام شده است.

معاون درمان وزارت بهداشت گفت: همچنین جزء حرفه‌ای اعمال جراحی و خدمات (دستمزد) برای بخش خصوصی ۱۰۱ هزار تومان و برای بخش دولتی نیز ۳۰ هزار تومان در نظر گرفته شده است.

کریمی با اعلام افزایش متوسط ۳۵ درصدی تعرفه‌های پزشکی ۱۴۰۳ نسبت به ۱۴۰۲ افزود: مساعدت دولت برای این میزان رشد جای تشکر دارد؛ چرا که پیش از این و در گذشته افزایش ۳۵ درصدی تعرفه‌ها سابقه نداشته است.

وی گفت: این میزان رشد در تعرفه‌های پزشکی امسال به جهت حمایت از ماندگاری نخبگان

دکتر سعید کریمی درباره تعرفه‌های تشخیصی درمانی ۱۴۰۳ گفت: امروز تعرفه‌های پزشکی توسط معاون اول رییس جمهور ابلاغ شد و مبنای قانونی سال ۱۴۰۳ خواهد بود.

وی بابیان اینکه در فضای مجازی بعضاً افرادی تعرفه‌هایی را اعلام کرده بودند که وجاهت قانونی ندارد، درباره جزییات تعرفه‌های ویزیت پزشکان در سال ۱۴۰۳ گفت: ویزیت در بخش‌های دولتی، خصوصی، عمومی غیردولتی و خیریه متفاوت است. اما در بخش خصوصی که مراجعه مردم بیشتر است تعرفه ویزیت پزشکان عمومی ۱۲۶ هزار تومان، پزشک متخصص ۱۸۹ هزار تومان، پزشکان فوق تخصص و فلوشیپ ۲۴۱ هزار تومان، متخصص روانپزشکی ۲۵۱ هزار تومان و فوق

آخرین مهلت پذیرش اسناد خسارت متفرقه درمان بازنشستگان کشوری سال ۱۴۰۲ صرفاً تا پایان اردیبهشت سال ۱۴۰۳

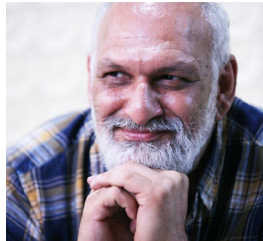
اداره کل خدمات رفاهی صندوق بازنشستگی کشوری اعلام کرد که مهلت پذیرش اسناد خسارت درمانی سال ۱۴۰۲ صرفاً تا پایان اردیبهشت سال ۱۴۰۳ می‌باشد.

به گزارش اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل صندوق بازنشستگی کشوری، در این اطلاعیه آمده است: با توجه به اتمام قرارداد هزینه جبران خسارت ۱۴۰۲ در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ به اطلاع می‌رساند که بازه زمانی پذیرش اسناد خسارت متفرقه سال ۱۴۰۲ صرفاً تا پایان اردیبهشت سال ۱۴۰۳ می‌باشد.

در این اطلاعیه از شرکت آتیه‌سازان خواسته شده تا این موضوع را ضمن اطلاع رسانی به کلیه شعب و نمایندگی‌های آن شرکت در سراسر کشور، به شکلی برنامه‌ریزی گردد که با کلیه مراجعین حداکثر همکاری صورت گرفته و موضوع به ایشان اطلاع داده شود.

سید حسین موسوی

سید محمد جواد طاهری

برگرداندن حائل برداشته شده که منجر به آسیب های زیادی به مجموعه فاخر تئاتر شهر شده) بهمین منظور پس از طراحی توسط خانم مهندس امتیازی و پروسه هشت ماهه اداری بالاخره تائید میراث فرهنگی و شهرداری اخذ شد و طی توافق وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی (دکتر اسماعیلی) با شهردار کلان شهر تهران (زاکانی) مقرر گردید که هزینه های اجرایی طرح، توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تامین گردد و به پیمانکار سپرده شود.

مدیر تئاتر شهر در ادامه افزود: «معاونت عمرانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شروع به اجرای دیوار موقت کارگاهی حریم تئاتر شهر نموده در حالیکه مقرر شده بود شهرداری هر چه سریعتر دستفروشان پیاده رو خیابان ولیعصر را به کوچه سرمد منتقل نماید تا پیمانکار بتواند کار خود را پیش برد. همین عامل باعث شده که سرعت اجرای پروژه کندتر شود و متأسفانه دستفروشان با مزاحمت های خود از جمله کندن لوله های دیوار جهت اجرای دیوار موقت مقابله می کردند. در نهایت در تاریخ ۱۷ بهمن ماه ۱۴۰۲ دیوار موقت یا کارگاهی حریم مجموعه تئاتر شهر به اتمام رسید. این دیوار صرفاً دارای یک درب ورودی از سمت خیابان ولیعصر می باشد که پس از اجرای نمایش های مجموعه تئاتر شهر و خروج تمام عوامل، این درب برای حفظ بنای تاریخی شب ها بسته می شود.»

طاهری بازیگر تئاتر، سینما و تلویزیون در خصوص حائل مجموعه تئاتر شهر گفت: «طراحی حائل حریم تئاتر شهر از خود معماری بنای این مجموعه ارزشمند از لحاظ ظاهر برگرفته شده که شامل نمای تیغه ای شکل همان نمای بالای تئاتر شهر می باشد و از لحاظ مفهوم از اشکال هندسی که در ستون های نگهدارنده مجموعه استفاده شده بهره گرفته از این رو طرح حائل حریم تئاتر شهر هیچگونه مانع بصری برای بنای تئاتر شهر ایجاد نمی کند. به هر حال ساختمان تئاتر شهر یکی از زیبا ترین و ارزشمندترین ساختمان های تاریخی کشور می باشد که توسط سردار افخمی طراحی شده است.»

طاهری در خصوص اجرای طرح حصار مجموعه تئاتر شهر افزود: «طی صحبت با پیمانکار: این پروژه به مدت یکسال به سرانجام خواهد رسید و امیدواریم با اختصاص و تزریق اعتبار آن بصورت نقدینگی از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به پیمانکار هر چه زودتر طرح مذکور به پایان برسد.»

طاهری، مدیر تئاتر شهر در پایان افزود: «انشاءالله وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که این پروژه را پذیرفته در پرداخت هزینه های این طرح تسریع نماید. این پروژه قطعاً، طرحی است که دولت می تواند از آن در راستای توجه و حفظ امنیت هنرمندان و مخاطبین هنر و همچنین توسعه فضای فرهنگی و هنری، دفاع کند. امیدوارم هر چه سریعتر این پروژه مهم به بهره برداری برسد.»

خبرنگار و پژوهشگر: مجید ستایش

مجموعه تئاتر شهر برای تمام خانواده های علاقمند به نمایش شایان توجه و شایسته پاسداری است

پارک دانشجو واقع در چهارراه ولیعصر (عج) در سال ۱۳۴۲ توسط بیژن صفاری طراحی و ساخته شد و تا سال ۱۳۵۷ بنام "پارک پهلوی" نام برده می شد. پس از انقلاب اسلامی این پارک بنام "پارک دانشجو" تغییر نام داد. در کنار پارک دانشجو ساخت بنای تئاتر شهر به مدت پنج سال به طول انجامید و در نهایت این مجموعه در روز یکشنبه هشتم بهمن ماه ۱۳۵۱ با نمایش "باغ آلبالو" اثر آنتون چخوف و به کارگردانی "آربی اوانسیان" در تنها سالن اصلی آن بعنوان مدرن ترین سالن تئاتر در تهران به روی صحنه رفت و ساختمان تئاتر شهر افتتاح گردید.

سید حسین موسوی یکی از کارکنان این مجموعه بوده است. وی از سال ۱۳۵۶ در دوران مدیریت دکتر علی رفیعی به تئاتر شهر آمد و در سال ۱۳۸۷ بازنشسته گردید. طی مصاحبه با وی که از کارکنان قدیمی تئاتر شهر بوده است در تاریخ ۳ دی ماه ۱۴۰۲ در خصوص حریم تئاتر شهر اظهار داشت: «در ابتدای تاسیس تئاتر شهر، بنای این ساختمان دارای حفاظت ندره ای بوده است با دو درب. یک درب برای مراجعه کنندگان و تردد ماشین و درب کوچک دیگر برای تردد پرسنل تئاتر شهر. ولی در دهه ۷۰ این ندره ها برداشته شد.»

ندره ها در زمان و به دستور غلامحسین کرباسچی شهردار تهران (از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۸) در سال ۱۳۷۲ برداشته شد که شامل پارک دانشجو و حریم تئاتر شهر می شد و تاکنون نیز به همین صورت باقی است.

از سوی دیگر مجموعه تئاتر شهر به شماره ۱۲۲۷۶ مورخ ۱۳۸۴/۲/۳۰ در فهرست آثار ملی ثبت شد و با توجه به اینکه این بنای تاریخی فاقد حریم جهت حفاظت می باشد و تنها سالن نمایش در ایران محسوب می شود که دارای حصار نیست مدیران وقت و هنرمندان تئاتر برای این مجموعه تاریخی به این فکر افتادند که جهت حفظ این بنای مهم، مجدداً حریم تئاتر شهر را ایجاد کنند. چراکه تمام سالنهای حرفه ای کشور که تحت نظر دولت می باشند دارای حریم هستند. بنابراین در روز شنبه ۲ دی ماه ۱۴۰۲ طرح ایجاد حریم مجموعه تئاتر شهر با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و عده ای از هنرمندان کلید خورد.

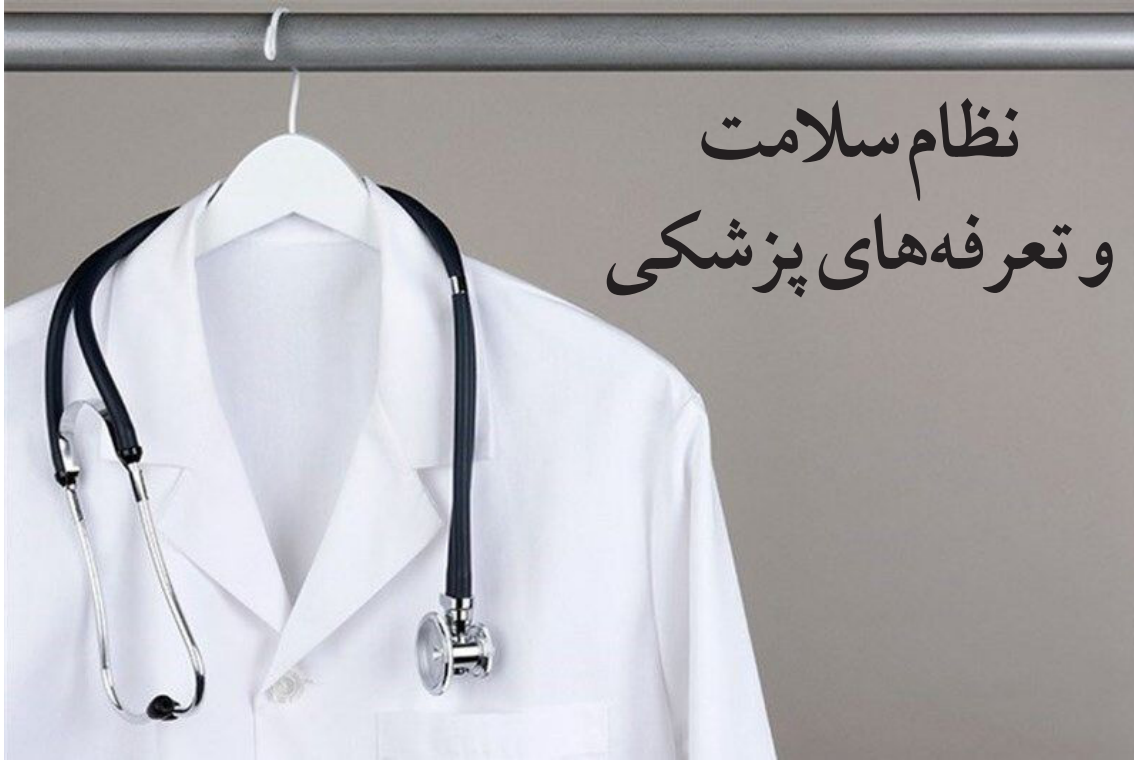
سید محمد جواد طاهری بازیگر تئاتر، سینما و تلویزیون از خرداد ماه ۱۴۰۱ تاکنون عهده دار مدیریت تئاتر شهر می باشد که طی مصاحبه حضوری با وی در تاریخ ۲۳ بهمن ماه ۱۴۰۲ در خصوص حریم تئاتر شهر گفت: «در ابتدای ورودم به مجموعه تئاتر شهر یکی از دغدغه هایم بازگرداندن حریم این بنای تاریخی است که متأسفانه ۳۰ سال پیش برداشته شد.

لذا در این خصوص پیگیری های متعدد و جلسات مختلف و نشست با میراث فرهنگی (اواخر خرداد ۱۴۰۱ داشتیم) که در نتیجه ابتدا حدود این حریم توسط میراث فرهنگی تعیین و ثبت گردید. (برای باز

تعارف‌های پزشکی و میزان رشد ارقام آن به مهم‌ترین موضوع نظام سلامت تبدیل شده است، دولت هر سال با توجه به بودجه خود تعارف‌های پزشکی را افزایش می‌دهد، اما جامعه پزشکی و حتی شورای عالی بیمه، ارقام دیگری را اعلام می‌کنند، فاصله‌ای که به مهم‌ترین چالش نظام سلامت در ایران تبدیل شده است.

نظام سلامت و تعارف‌های پزشکی

بیمه افزایش ۴۶ درصدی تعارف‌های پزشکی را در سال ۱۴۰۳ با حضور نمایندگان دولت از جمله سازمان برنامه و بودجه تصویب کرده است، بنابراین تغییر و حق و توی دولت برای تغییر این مصوبه به رسمیت شناخته نمی‌شود.

موضع معاون وزیر بهداشت درباره تعارف‌های پزشکی

تعارف‌های پزشکی بر خلاف انتظار و مانند بیشتر سالها تا پایان سال در دولت تصویب نشد اما دولت پنجم فروردین تشکیل جلسه داد و تعارف‌های پزشکی سال ۱۴۰۳ را با رشد میانگین ۳۵ درصد تصویب کرد. مصوبه‌ای که به کام جامعه پزشکی خوش نیامد و واکنش‌هایی را به دنبال داشت.

به طوری که حتی معاون درمان وزارت بهداشت هم در این مورد صحبت کرد. «دکتر سعید کریمی» معاون درمان وزارت بهداشت ۶ فروردین اعلام کرد: تعارف‌های پزشکی امسال حداکثر ۳۵ درصد رشد داشت اما تعارف‌ها معادل دستمزد پزشکان نیست و در ۱۲ سال گذشته دستمزد پزشکان کمتر از دو برابر شده است.

وی افزود: تعارف‌های خدمات تشخیصی درمانی، معادل دستمزد پزشکان نیست. اجزای تعارف شامل جزء حرفه‌ای و جزء فنی، ویزیت، تعارف پرستاری، دارو و ملزومات پزشکی، خدمات آزمایشگاه، تصویربرداری و جزء هتلینگ بیمارستانی است که هر یک دارای وزن‌های هزینه‌ای مختلف و فرمول‌های پیچیده محاسباتی هستند. دستمزد کادر درمان حدود یک سوم وزن تعارف‌های پزشکی را شامل می‌شود.

جزء حرفه‌ای خدمات پزشکی طی ۱۲ سال به اندازه ۲ برابر هم رشد

بر اساس ماده ۹ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور شورای عالی بیمه سلامت کشور مکلف است هر ساله قبل از تصویب بودجه سال بعد در هیأت وزیران، نسبت به تعیین تعارف خدمات سلامت اقدام و مراتب را پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور، قبل از پایان هر سال برای سال بعد برای تصویب به هیأت وزیران ارائه کند.

شورای عالی بیمه سلامت ۱۰ عضو دارد که شامل وزیر بهداشت، وزیر کار، وزیر اقتصاد، رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس سازمان امور اداری و استخدامی، رئیس سازمان بیمه سلامت، رئیس سازمان بیمه نیروهای مسلح، مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی، سرپرست کمیته امداد و رئیس سازمان نظام پزشکی است. دو نماینده مجلس نیز از کمیسیون بهداشت و برنامه به عنوان عضو ناظر و معاون درمان وزیر بهداشت نیز بدون حق رأی در این شورا حضور دارند.

شورای عالی بیمه سلامت ۲۴ دی سال گذشته برای تعیین میزان رشد تعارف‌های پزشکی سال ۱۴۰۳ با حضور همه اعضا تشکیل جلسه داد و رشد ۴۶ درصدی تعارف‌های خدمات پزشکی و تشخیصی را برای این سال تصویب کرد و قرار بر این شد که این مصوبه از طریق سازمان برنامه برای تصویب نهایی و ابلاغ تا قبل از شروع سال به دولت ارسال شود. تجربه سال قبل و تغییر مصوبه شورای عالی بیمه سلامت توسط سازمان برنامه و بودجه در دولت باعث شده بود که سازمان نظام پزشکی به عنوان نماینده جامعه پزشکی کشور و تنها نماینده ارائه‌کنندگان خدمات سلامت در شورای عالی بیمه سلامت، نگران تغییر این مصوبه در دولت و تصویب ارقام دیگری باشد.

همین نگرانی باعث شد «دکتر محمود فاضل» رئیس شورای عالی نظام پزشکی یک ماه بعد از تصویب این مصوبه اعلام کند: شورای عالی

۳۵۰ هزار تومان باشد. ارقامی که با واکنش مسئولان وزارت بهداشت مواجه شد و سخنگو و معاون درمان این وزارتخانه اعلام کردند که این ارقام غیر قانونی است.

بعد از واکنش‌های اعتراضی جامعه پزشکی به میزان رشد تعرفه‌ها، معاون درمان وزارت بهداشت بار دیگر بر سختگیری برای برخورد با پزشکان زیرمیزی بگیر تاکید کرد و گفت: در صورتی که اثبات شود پزشکی زیرمیزی یا رشوه گرفته است، برای مرتبه اول ۱۰ برابر در مرتبه دوم ۲۵ برابر و در مرتبه سوم تا ۵۰ برابر مبلغ زیرمیزی جریمه می‌شود.

اما تعرفه‌های پزشکی چقدر است و میزان رشد آن در سال ۱۴۰۳ چگونه است. تعرفه‌های خدمات پزشکی و تشخیصی به طور کلی به دو بخش خدمات سرپایی مثل ویزیت پزشک در مطب‌های خصوصی و خدمات بستری مانند هزینه هتلینگ و هزینه اقامت شب در بیمارستان تقسیم می‌شود. در یک تقسیم بندی دیگر نیز تعرفه خدمات پزشکی در دو بخش دولتی و خصوصی در نظر گرفته می‌شود. بر اساس قانون ۹۰ درصد هزینه تعرفه خدمات بستری در بیمارستانهای دولتی و ۷۰ درصد تعرفه خدمات سرپایی در مراکز دولتی را بیمه‌ها پرداخت می‌کنند. آمارها نشان می‌دهد که حدود ۹۰ درصد خدمات بستری در بیمارستانهای دولتی انجام می‌شود اما مشکل ارائه خدمات سرپایی مانند ویزیت و خدمات آزمایشگاهی و تشخیصی است که بیش از ۷۰ درصد آن در بخش خصوصی انجام می‌شود، جایی که بیمه‌ها پوشش کافی ندارند و فشار زیادی را به بیماران و مردم تحمیل می‌کنند، در مورد خدمات بستری نیز تعرفه این خدمات در بخش خصوصی در مقایسه با توان پرداختی مردم به قدری بالاست که به جز یکی دو دهک بالای درآمدی کشور اکثریت مردم توان مراجعه و بستری در بیمارستانهای خصوصی را ندارند و همین علت مدام با کاهش میزان مراجعه به این مراکز مواجه هستیم.

علاوه بر آن هزینه‌های بالای برخی خدمات سرپایی مانند دندانپزشکی نیز باعث شده میزان مراجعه مردم به مراکز دندانپزشکی نیز روز به روز کمتر شود.

نکرده است در حالی که افزایش حداقل حقوق سایر گروهها از سال ۹۰ تا سال ۱۴۰۲ بیش از ۱۰ برابر افزایش یافته است. با توجه به اهمیت حفظ انگیزه و تامین معیشت نیروهای کادر بهداشت و درمان، و تداوم خدمات پزشکی لازم است عقب ماندگی‌های تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی که طی دو دهه گذشته ایجاد شده است، به تدریج جبران شود.

تعرفه‌های پزشکی پاشنه آشیل نظام سلامت

همزمان با نارضایتی جامعه پزشکی از رشد ۳۵ درصدی تعرفه‌های پزشکی، افراد و گروه‌های خارج از جامعه پزشکی نارضایتی خود را نسبت به رشد تعرفه‌های پزشکی بیش از میزان رشد حقوق کارمندان دولت با حدود ۲۰ درصد افزایش و رشد حقوق کارگران با رشد ۳۵ درصدی حداقل حقوق ابراز می‌کردند.

جامعه پزشکی با این استدلال که تعرفه‌های پزشکی در دو دهه گذشته به اندازه افزایش حقوق کارمندان و کارگران رشد نکرده و عقب ماندگی دارد، خواستار افزایش حداقل ۴۶ درصدی تعرفه‌های پزشکی شد که با تصویب شورای عالی بیمه نیز همراه شد اما دولت افزایش ۳۵ درصدی تعرفه‌های پزشکی را تصویب و ابلاغ کرد

سعید کریمی معاون درمان وزیر بهداشت پیش از این در بهمن ۱۴۰۲ نیز گفته بود: مقایسه رشد تعرفه پزشکان با افزایش حقوق کارگران و کارمندان اشتباه است زیرا فقط یک سوم تعرفه‌های پزشکی دستمزد پزشکان است. افزایش ۴۶ درصدی تعرفه‌های پزشکی در (شورای عالی بیمه سلامت) در واقع جبران گذشته بود؛ چرا که ۱۵ درصد افزایش تعرفه‌ها از سال گذشته باقیمانده است.

اشاره او به مصوبه رشد ۴۰ درصدی تعرفه‌های پزشکی در شورای عالی بیمه سلامت برای سال ۱۴۰۲ بود که بعداً سازمان برنامه این مصوبه را با تغییراتی به دولت برد و در نهایت رشد ۲۵ درصدی تعرفه‌های پزشکی برای سال ۱۴۰۲ در دولت تصویب شد. موضوعی که سازمان نظام پزشکی تا پایان سال نسبت به آن اعتراض داشت و خواهان جبران آن و رشد مجدد ۱۵ درصدی تعرفه‌های پزشکی در نیمه دوم سال بود و با وجود دفاع وزیر بهداشت محقق نشد.

تعرفه‌های پیشنهادی انجمن‌های پزشکی

همزمان با افزایش ۳۵ درصدی تعرفه‌های پزشکی در سال ۱۴۰۳ برخی انجمن‌های پزشکی و چهره‌های شاخص گروه‌های پزشکی اعتراض خود را نسبت به تعرفه‌های پزشکی مصوب امسال اعلام کردند.

انجمن پزشکان عمومی کشور فروردین امسال با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: تاب‌آوری اقتصادی جامعه پزشکی و موسسات درمانی از خطر قمرز عبور کرده و موجب ورشکستگی، مهاجرت و اشتغال‌های غیر مرتبط و به تبع آن افت کیفیت خدمات پزشکی شده است.

انجمن پزشکان عمومی در این بیانیه نرخ پیشنهادی تعرفه ویزیت پزشکان عمومی را برای امسال، ۲۵۰ هزار تومان و نرخ تعرفه ویزیت پزشکان عمومی با بیش از ۱۵ سال سابقه کار را ۲۸۰ هزار تومان اعلام کرد. همزمان «ایرج خسرونیان» رئیس جامعه پزشکان متخصص داخلی نیز اعلام که تعرفه ویزیت پزشکان متخصص باید بین ۳۰۰ تا

پزشکان حدود ۳۵ تا ۴۰ درصد افزایش یافته است و این عدم تناسب علت نارضایتی گروهی از مردم است.

تعارض منافع

اکنون تعارض و پارادوکسی در نظام سلامت ایران رخ داده است که برقراری توازن در آن وظیفه دولت است. از یک طرف پزشکان خواستار افزایش تعرفه هستند و برخی حتی از کیفیت و کمیت خدمات خود می‌کاهند و از طرف دیگر جیب جمعیت بزرگی از مردم توان پرداخت همین تعرفه‌های قانونی را هم ندارد، که به نظر می‌رسد علت آن ضعف بیمه‌هاست. به همین علت میزان پرداخت از جیب مردم برای سلامت به گفته مسئولان سازمان بیمه سلامت به بالای ۷۰ درصد افزایش پیدا کرده است در حالی که مطابق قانون برنامه توسعه باید به زیر ۲۵ درصد می‌رسید.

«محمد رضا واعظ مهدوی» رئیس انجمن اقتصاد سلامت می‌گوید: مشکلات حوزه تعرفه‌های پزشکی ناشی از سیاست‌های تورمی است که در همه حوزه‌ها وجود دارد. مسابقه افزایش قیمت‌ها و سیاست تورمی به همه شئون و بخش‌های اجتماعی کشور تحمیل شده است و اثر آن در افزایش نرخ ارز و حذف ارزش ترجیحی ریشه دارد. سیاستی که به نام آزادسازی قیمت‌ها از دولت‌های قبل شروع شده و اکنون نیز ادامه دارد. دولت به جای سیاست آزادسازی قیمت‌ها باید به سیاست کاهش قیمت‌ها با ارائه سوبسید برگردد و گرنه در دور باطل افزایش قیمت‌ها، ناگزیر است برای جبران کسری بوده، مدام قیمت‌ها را افزایش دهد. این سیاست باعث می‌شود گروه‌های کم درآمد زیر بار افزایش قیمت‌ها دچار آسیب‌های شدیدی بشوند.

وی گفت: دولت می‌تواند به عنوان مثال با ارائه ارزش سوبسید دار، تجهیزات پزشکی مورد نیاز پزشکان را با قیمت ارزان در اختیار آنان قرار دهد یا با کاهش مالیات و سیاست کاهش هزینه‌های جانبی مثل هزینه اجاره مطب مانند امکان تاسیس مطب در مراکز غیر تجاری و اداری و امثال آن، هزینه تمام شده خدمات پزشکی را کاهش دهد و به این ترتیب از پزشکان بخواهد تا تعرفه کمتری بگیرند. به این ترتیب فرارهای مالیاتی هم کمتر می‌شود. دولت می‌تواند با حمایت واقعی از تولید و کاهش هزینه‌های تولید و خدمات با استفاده از ارز ارزان اقتصاد کشور را رشد دهد، این تنها راه نجات است و نتیجه آن رشد اقتصادی، افزایش درآمد مردم و کنترل قیمت‌ها در همه حوزه‌هاست.

مقایسه نرخ تعرفه‌های پزشکی

مقایسه تعرفه‌های مصوب سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ برای بخش خصوصی نشان می‌دهد، به عنوان مثال تعرفه ویزیت پزشک عمومی با حدود ۴۰ درصد رشد از ۹۰ هزار تومان به ۱۲۶ هزار تومان، تعرفه ویزیت پزشک متخصص با ۴۰ درصد رشد از ۱۳۵ هزار تومان به ۱۸۹ هزار تومان، تعرفه ویزیت پزشک فوق تخصص با ۳۸ درصد رشد از ۱۷۴ هزار تومان به ۲۴۱ هزار تومان، تعرفه متخصص روانپزشک با ۴۰ درصد رشد از ۱۷۹ هزار تومان به ۲۵۱ هزار تومان و تعرفه پزشک فوق تخصص روانپزشکی در بخش خصوصی نیز با ۴۰ درصد رشد از ۲۰۴ هزار تومان به ۲۸۶ هزار تومان افزایش یافته است.

در بخش بستری نیز به عنوان مثال تعرفه یک شب اقامت در یک اتاق یک تخته بیمارستان درجه یک بیمارستان خصوصی از چهار میلیون و ۳۶۰ هزار و ۶۰۰ تومان در سال ۱۴۰۲ به پنج میلیون و ۹۶۴ هزار و ۸۰۰ تومان در سال ۱۴۰۳ افزایش یافته است که حدود ۳۶ درصد رشد را نشان می‌دهد.

تعرفه‌های پزشکی پاشنه آشیل نظام سلامت

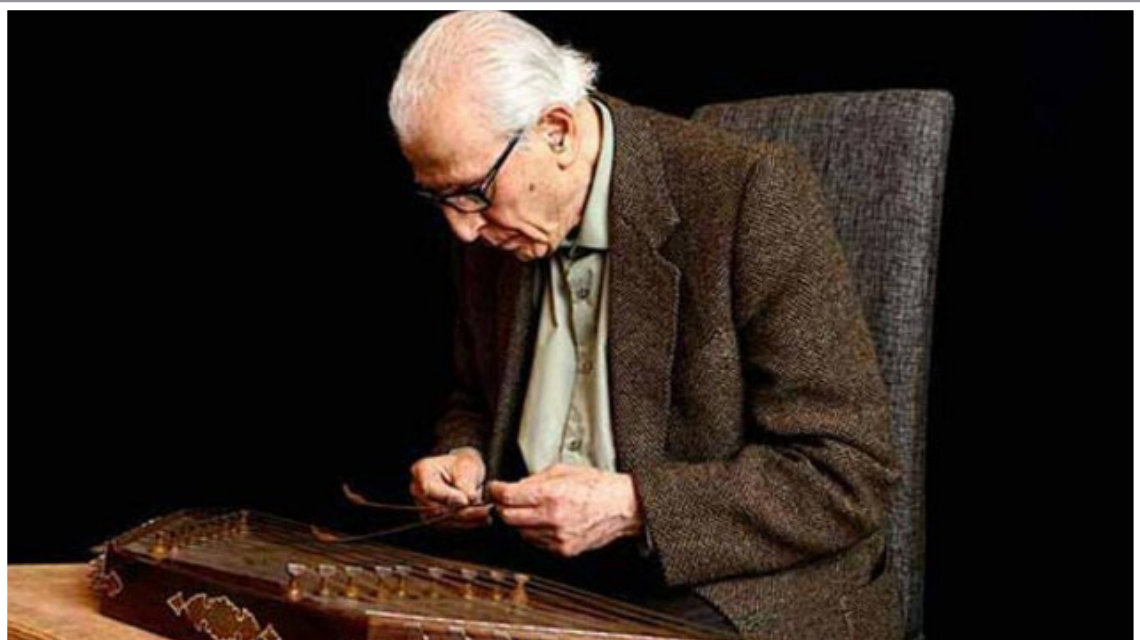
افزایش ۳۵ تا ۴۰ درصدی تعرفه‌های پزشکی همچنان مورد اعتراض جامعه پزشکی است. آنان معتقدند این تعرفه‌ها کفاف هزینه‌های عمده جامعه پزشکی را به جز گروه اندکی که بسیار مشهور هستند و مراجعان خیلی زیادی دارد، نمی‌دهد، پزشکانی که به علت مراجعان زیاد توان گرفتن زیرمیزی به اشکال مختلف مانند پول نقد، سکه یا دلار را دارند و همین امر موجب بی‌انگیزگی بیشتر پزشکان در ارائه خدمت مناسب به مردم، تلاش برای گرفتن هزینه‌های اضافه و بی‌مورد و در مواردی بستن مطب و تغییر شغل به سمت کارهای زیبایی یا حتی امور غیرپزشکی و در نهایت مهاجرت می‌شود.

ایرادی که بی‌راه نیست و حتی اگر بیشتر جامعه پزشکی مهاجرت از بهشت ایران را انتخاب نکنند اما بی‌انگیزگی آنها در ارائه خدمت مناسب به مردم، زدوبند با آزمایشگاه‌ها و مراکز تصویربرداری، تجویزهای اشتباه، تجویز عمل و اقدامات غیر ضروری و البته ارائه خدمات زیبایی را حتی در بین پزشکان متخصص رشته‌های غیر مرتبط شاهد هستیم، مساله‌ای که یک نوع به هم ریختگی را در نظام سلامت کشور شکل داده و نارضایتی‌های عمومی را از خدمات پزشکان در ایران موجب شده است.

پزشکان می‌گویند رشد اندک تعرفه‌های پزشکی به افت کیفیت خدمات درمانی، افزایش تخلفات زیرمیزی، خروج پزشکان از طبابت و افزایش مهاجرت پزشکان منجر می‌شود از طرفی ضعف بیمه‌ها باعث شده بخش مهمی از مردم توان رفتن به مراکز پزشکی و تشخیصی را نداشته باشند

اما نکته حائز اهمیت این است که بسیاری از مردم توان پرداخت حتی رقم ویزیت قانونی را هم ندارند، بماند که در بسیاری از موارد آن قدر هزینه‌های جانبی و آزمایش و ... به بیمار تحمیل می‌شود که هزینه ویزیت جزء کوچکی از آن است و این البته به جز پول‌های اضافی است که برخی پزشکان ناراضی از تعرفه‌ها به روش‌هایی که ردی از آن نماند از مردم دریافت می‌کنند. بسیاری از مردم می‌گویند چرا وقتی حقوق کارمندان و بازنشستگان فقط ۲۰ درصد رشد داشته، تعرفه

مردی که در موسیقی ایران رنسانس ایجاد کرد

با فضایی که از سال‌های ۱۳۳۲ تا ۱۳۵۷ وجود داشت و از هر سو به موسیقی سنتی ایران بی‌مهری می‌شد، استادان بزرگ، خانه‌نشین شدند و در چنین دوران سختی «مرکز حفظ و اشاعه موسیقی سنتی ایران» طرح‌ریزی و بعد از مدتی تأسیس شد.

۲۷ فروردین ماه سالروز درگذشت داریوش صفوت است؛ یکی از شخصیت‌هایی که برای پیشرفت این مرکز زحمت فراوانی کشید.

داریوش صفوت در سال ۱۳۰۷ در شیراز متولد شد و تعلیم سه‌تار را نزد پدرش (علی اصغر صفوت) آغاز کرد که به دلیل نشست و برخاست پدرش با اهالی هنر، او افتخار شاگردی حبیب سماعی را پیدا کرد و در ۱۶ سالگی (سال ۱۳۲۳) نزد او رفت و سنتور را نزدش آموخت. پس از مدتی یعنی از سال ۱۳۴۴ تا ۱۳۴۸ داریوش صفوت نزد استاد محمد ایرانی مجرد رفت تا گوشه‌ها و ردیف‌های آواز ایرانی را فرا گیرد. در سال ۱۳۳۲ به اخذ مدرک لیسانس حقوق از دانشکده حقوق دانشگاه تهران نائل شد.

او در اواخر سال ۱۳۳۹ برای تدریس به مرکز مطالعات موسیقی شرقی در انستیتوی موسیقی شناسی سوربن به فرانسه رفت. در اولین بازگشتش به ایران در سال ۱۳۴۲ ازدواج کرد و برای تکمیل تحصیلات و تحقیقاتش دوباره به فرانسه بازگشت. در سال ۱۳۴۴ از دانشکده حقوق دانشگاه پاریس، مدرک دکتری را در حقوق بین‌الملل گرفت و در همین سال به ایران بازگشت.

زمانی که صفوت در مرکز مطالعات موسیقی شرقی پاریس تدریس می‌کرد، یکی از آرزوهایش ایجاد مرکزی در ایران در راستای حفظ و تقویت موسیقی اصیل ایرانی بود. این تفکر صفوت باعث شد که در سال ۱۳۴۷ یکی از مهم‌ترین رویدادها برای موسیقی اصیل ایرانی رقم بخورد. او با گرد آوردن برخی از استادان بنام موسیقی ایرانی مانند نور علی خان برومند، سعید هرمزی، عبدالله خان دوامی، محمود کریمی، یوسف فروتن و ... توانست گروهی از هنرجویان نخبه را پرورش و تحویل جامعه‌ی

موسیقی دهد.

آن زمان رواج موسیقی پاپ از رادیو و تلویزیون باعث گوشه‌نشینی استادان بزرگ موسیقی شده بود، صفوت با بنیان‌گذاری مرکز حفظ و اشاعه‌ی موسیقی در گسترش موسیقی اصیل ایران و پرورش موسیقی‌دانان جوان سهم بسزایی داشت.

در این مرکز دستگاه‌ها، گوشه‌ها، ریزه‌کاری‌ها و رموز موسیقی سنتی، به جوانان شیفته و با استعداد آموزش داده می‌شد. جوانانی که یا از دانشکده‌ی هنرهای زیبا در رشته‌ی موسیقی لیسانس داشتند یا در شرف لیسانس شدن بودند و در دانشکده ردیف‌ها را نزد نورعلی برومند و داریوش صفوت فراگرفته بودند، در مرکز حفظ و اشاعه موسیقی نزد آن دو و استادان دیگر این مرکز، به تکمیل و توسعه‌ی دانش موسیقی خود پرداختند.

از جمله‌ی این شاگردان می‌توان داود گنج‌ای، عبدالمجید کیانی، ناصر فرهنگ‌فر، جلال ذوالفنون، حسین علیزاده، پرویز مشکاتیان، داریوش طلایی و رضا شفیعیان را نام برد.

هنرمندانی مانند داود گنج‌ای، جلال ذوالفنون، محمدرضا لطفی، پرویز مشکاتیان، مجید کیانی، محمدرضا شجریان، علی‌اکبر شکارچی، حسین علیزاده، داریوش طلایی، محمدعلی کیانی‌نژاد، داریوش پیرنیاکان، نورالدین رضوی سروستانی، محمدعلی حدادیان، مرتضی اعیان، مرحوم عشقی و ... از جمله چهره‌های شاخصی هستند که دوره‌های آموزشی و پژوهشی خود را ابتدا در این نهاد آغاز کردند و سپس راه‌شان را ادامه دادند.

خیلی از هنرمندان معتقدند که تشکیل این مرکز، رنسانسی در موسیقی ایرانی ایجاد کرد و باعث شد روند آموزش موسیقی ایرانی در جامعه به جریان بیفتد.

صفوت ساعت ۱۰ دقیقه‌ی بامداد روز سه‌شنبه ۲۷ فروردین ۱۳۹۲ در تهران و در خانه‌اش دنیا را ترک کرد. پیکرش در آرامستان بهشت سکینه به خاک سپرده شد.

خانم‌ها سوار اتوبوس دو طبقه نمی‌شدند

هماهنگی به فعالیت مشغول بودند.

اتوبوس‌های قدیمی کوچک و کمی از مینی‌بوس بزرگ‌تر بودند و حدود ۳۰ صندلی داشتند. فرهنگ اتوبوس‌سواری جا نیفتاده بود و بیشتر اوقات برای سوار شدن به اتوبوس و نشستن روی صندلی دعوا و کتک‌کاری می‌شد. آن‌هایی که قلدر بودند، می‌توانستند سوار شوند و بچه‌ها و خانم‌ها و سالمندان معمولاً جا می‌ماندند. آن‌طور که در نشریه پارس نوشته شده بیشتر شوهر و شاگرد شوهرها هم بسیار بی‌ادب بودند و بد با مردم رفتار می‌کردند و اشتباه خطرناکی که انجام می‌دادند این بود که با مسافران به پمپ بنزین می‌رفتند. روزنامه‌های آن زمان از جمله نشریه پارس آن قدر در این باره نوشتند که این کار ممنوع شد. در سال‌های ۱۳۲۸ — ۱۳۲۷ آن قدر مردم شاکی شده بودند که اتوبوس‌ها باید فقط به تعداد صندلی‌ها مسافر سوار می‌کردند و اگر پلیس سرچهارراه مسافران را می‌دید که داخل اتوبوس ایستاده‌اند، آن‌ها را پیاده می‌کرد و راننده را جریمه. بعد از کودتای ۲۸ مرداد دستور خرید اتوبوس‌های بنز دماغ‌دار را از آلمان داده شد. اتوبوس‌هایی که از جنگ جهانی دوم مانده بودند و سال ۱۳۳۵ شرکت واحد اتوبوسرانی تحت نظر شهربانی برای سر و سامان دادن به خطوط تشکیل شد. سال ۱۳۳۷ اولین اتوبوس دو طبقه وارد ایران شد که بسیار هم مورد توجه قرار گرفت. عکس این اتوبوس در میدان سپه روی جلد روزنامه اطلاعات منتشر شد و آمریکایی‌هایی که در ایران بودند هم از این اتوبوس عکس گرفتند و آن را به خارج فرستادند، اما مردم از اتوبوس دو طبقه که بعدها تعداد آن زیادتر شد استقبال نکردند. خانم‌ها که اصلاً به طبقه دوم نمی‌رفتند و مردها هم مجبور می‌شدند به طبقه دوم بروند. اتوبوسرانی در همه کشورها پیشرفت کرده و یکی از وسیله‌هایی است که مردم دیگر کشورها تمایل دارند از آن استفاده کنند، اما راستش را بخواهید در ایران ما اتوبوسرانی مثل کشورهای آفریقایی است، شلوغ و بی‌نظم و تا مردم مجبور نباشند از آن استفاده نمی‌کنند. الان هم مثل سابق است، شلوغ و بی‌نظم.

سال ۱۳۰۵ هشت خط اتوبوسرانی راه‌اندازی شد. این خطوط ابتدا به صورت خصوصی بود. ولی بعداً به دلیل درگیری سر مسافرها، شرکت واحد تاسیس شد. این اتوبوس که به آن بنز دماغ‌دار می‌گفتند، ابتدا برای مسیرهای برون‌شهری تهران بعدش هم با گسترش شهر تهران، به داخل شهر آورده شد. نامگذاری‌اش هم به دلیل شکل ظاهری آن بود و گرنه کارخانه بنز چنین اسمی روی آن نگذاشته بود. کرایه‌اش یک ریال بود. درب آن به صورت هندی بود و به جای دکمه‌ای به کمک دسته باز و بسته می‌شد. یکی برای در عقب، یکی برای در جلو. راننده دستگیره را می‌کشید و در باز می‌شد. موتورش هم جلو بود. آن موقع توی خط میدان خراسان به مسگرآباد کار می‌کرد.

نخستین اتوبوس ایران به وسیله بازرگان بلژیکی در استان گیلان شهر رشت مورد استفاده قرار گرفت، ولی با سپری شدن زمان با در نظر گرفتن مقدار قیمت اتوبوس و هزینه کرایه اتوبوس، زیرساخت‌های حمل و نقل و سوددهی از نظر اقتصادی مورد قبول واقع نشد و به همین دلیل اتوبوس ذکر شده به یکی از تجار ایرانی با نام معین‌التجار واگذار شد.

این تاجر ایرانی این اتوبوس را به تهران آورد و به جابه‌جایی مسافر در پایتخت ایران پرداخت. به تدریج استقبال از این وسیله نقلیه جدید افزایش یافت و چند تاجر دیگر نیز به وارد کردن اتوبوس‌هایی به ایران اقدام کردند. در همین سال‌ها بود که گروهی از دانمارکی‌ها نیز چند اتوبوس بنزینی وارد ایران کردند و در چند خط مختلف در تهران به جابه‌جایی مسافر پرداختند. همه این فعالیت‌ها سبب شد چهره تهران آن روزگار که تا پیش از این فقط درشکه و گاری را به خود دیده بود به ناگاه دگرگون شود. با این که استفاده از اتوبوس برای حمل و نقل مزایای زیادی داشت، اما مشکلاتی را نیز برای شهروندان و مسافران ایجاد می‌کرد. در آن دوران مقررات خاصی در اتوبوسرانی حاکم نبود. اتوبوس‌ها در هر جایی که مسافران می‌خواستند توقف می‌کردند، سازوکار مشخص و یکدستی برای تعیین کرایه موجود نبود و شرکت‌های خصوصی متعددی بدون هیچ‌گونه

مدرسه‌ای که حالا با نام‌های آکادمی‌های تخصصی سینمایی، موسسه‌های آموزشی، مدرسه‌ها و مکتب‌های سینمایی به کار خودش ادامه می‌دهد تا بازیگران، کارگردانان، فیلمبرداران و... بسیاری را به حوزه سینما معرفی کند.

اوانس اوگانیانس مهاجری ارمنی-روسی بود که در سال ۱۲۷۹ در عشق‌آباد ترکمنستان متولد شد. او پس از اتمام تحصیلاتش در رشته‌ی سینما در هنرستان سینمایی مسکو، پس از متار که با همسرش به همراه دختر نوجوانش از طریق مشهد وارد ایران و بعد تهران شد.

اولین مدرسه آرتیستی

آن‌طور که در کتاب تاریخ سینمای ایران جمال امید آمده است: «او فکر تاسیس مدرسه سینمایی و فیلمسازی در ایران را با یکی دیگر از مهاجران روسی، گریشا ساکورا لیدزه (صاحب سینما مایاک) در میان گذاشت و با تشویق و یاری مالی او کارش را شروع کرد. در آن زمان سه سال از سینمای ناطق می‌گذشت و در تهران، سینماها همچنان به نمایش فیلم‌های صامت می‌پرداختند. "هارولد لوید"، "چارلی چاپلین"، "ایوان ماژوخین"، "می مارش"، "اتم قرانت"، "ریچارد تالماج"، "انی اندوار و بات" و "پاتاشون" هنرپیشگان آن زمان بودند.

در نخستین آگهی مدرسه آرتیستی سینما آمده است: «مدرسه سینمایی آرتیستی واقع در خیابان علاالدوله از روز ۲۶ فروردین مطابق با ۱۵ آوریل بتوسط معلمین و معلمه‌های متخصص افتتاح شد و جهت خواتین کلاس مخصوص دایر است. دواطلبین می‌توانند هر روز از ساعت ۳ بعد از ظهر تا ۸ خود را به دفتر مدرسه معرفی نمایند.»

گرچه اولین آگهی مدرسه سینمایی نتیجه دلخوشی نداشت اما با درج آگهی‌های بعدی حدود ۳۰۰ نفر در مدرسه نام‌نویسی کردند و این تعداد برای دوره‌ای که سینما هنوز به طور کامل عمومیت پیدا نکرده، هیجان‌انگیز بود اما تنها ۱۲ نفر این دوره را به پایان رساندند.

اوگانیانس به دلیل اینکه در بین داوطلبان مدرسه آرتیستی، زنی وجود نداشت، آگهی دیگری برای جذب بانوان چاپ کرد. سرانجام مراجعه بیش از ۱۵۰ نفر موجب می‌شود که او کلاس‌های متعددی در زمینه موسیقی، بازیگری، ورزش، فیلمبرداری، ژیمناستیک، رقص و... راه اندازی کند اما این تعداد شاگردان به ۱۸ نفر کاهش پیدا می‌کنند.

با وجود بدگویی‌ها و مشکلات بسیاری که سر راه اوگانیانس قرار می‌گیرد، دوره اول مدرسه آرتیستی با پشتکار او به سرانجام می‌رسد و ۱۲ نفر این دوره را به

مقامات ایران را جهت تاسیس استودیوی فیلمسازی و تولید فیلم ایرانی جلب کند که موفق نشد.

او هنگامی که از فعالیت‌هایش نتیجه نگرفت به همراه دخترش تهران را به مقصد هندوستان ترک کرد اما در آن زمان هندوستان درگیر انقلاب بود. اوگانیانس در اواخر سال ۱۳۱۸، مدرسه آرتیستی سینما را در کلکته تاسیس کرد و به عنوان یکی از صاحب‌نظران سینمایی در اهدای جوایز به فیلم‌های هندی فعال بود.

بعد از جنگ جهانی دوم، او از راه بندر انزلی به ایران بازگشت، اسلام آورد و نام رضا مژده را برای خود انتخاب کرد سپس به کار درمانی طاسی سر پرداخت و مطبی در خیابان غزالی دایر کرد. اوگانیانس به جز طبابت و پرداختن به اختراعات، سه بار تلاش کرد تا دوباره با سینما ارتباط برقرار کند اما توفیقی به دست نیاورد.»

پایان می‌رسانند. سپس او اولین فیلم بلند صامت ایرانی «آبی و رابی» را با سرمایه ساکورالیدزه جلوی دوربین می‌برد.

این فیلم با هزینه چهار هزار و ۳۵ تومان فیلمبرداری می‌شود. بعد از چاپ آگهی برگزاری دوره دوم مدرسه سینمایی، «آبی و رابی» نخستین فیلم بلند ایرانی در روز جمعه ۱۲ دی ماه، ساعت ۱۴ در سینما «مایاک» نمایش داده می‌شود و اولین نقد فیلم دو روز پس از نمایش آن در روزنامه «ستاره جهان» چاپ می‌شود. تنها نسخه این فیلم در سال ۱۳۱۱ و در آتش سوزی سینما «مایاک» از بین می‌رود.

اوگانیانس پس از به پایان بردن دو دوره کامل مدرسه آرتیستی سینما و تولید دو فیلم بلند سینمایی و همکاری در تهیه چند فیلم خبری در ادامه فعالیتش، افتتاح دوره سوم مدرسه سینمایی و ساختن فیلم‌های جدید ناکام ماند و کوشش بسیار کرد تا نظر

صنعت دوبله در ایران قدمتی نزدیک به ۸۰ سال دارد و طی این هشت دهه، دوبله‌های مختلفی در این حوزه فعالیت داشته‌اند. در واقع یکی از ویژگی‌های مهم دوبله ایران این است که دوبله‌های ایرانی طی نسل‌های مختلف فعالیتی مداوم و پرتنگ داشته‌اند. برای مثال استاد خسرو خسروشاهی از دهه ۴۰ شمسی در این حوزه در حال فعالیت است و از طرف دیگر، دوبله‌های جوانی مانند کیکاووس یا کیده نیز هنر دوبله را در ایران ادامه داده‌اند. در ادامه با مشهورترین دوبله‌های ایرانی که نامشان همواره در صنعت دوبله ایران ماندگار است، آشنا می‌شویم.

دوبله؛ هنری به قدمت هشتاد سال

سریال رویای سبز
سری فیلم‌های هری پاتر
سریال تاجر پوسان

مسعود اسکویی؛ اسطوره‌ای در صنعت دوبله ایران

مسعود اسکویی یکی از بزرگ‌ترین صداپیشگان ایرانی است که سابقه فعالیت در رادیو را دارد. او بیش از ۵۰ سال در این زمینه فعالیت داشته است و بسیاری از ایرانیان با صدای او آشنا هستند. استاد اسکویی از بهترین مجریان خبر ورزشی بود که توانایی گزارش ورزش‌های مختلفی از جمله والیبال، تنیس، اتومبیلرانی و سوارکاری را داشت.

منوچهر والی زاده؛ از دوبله‌های مشهور ایرانی با صدایی منحصر به فرد

منوچهر والی زاده، متولد ۴ تیر سال ۱۳۱۹، یکی از بزرگ‌ترین بازیگران ایرانی است که سابقه دوبله‌ری، مدیریت دوبلاژ، بازیگری تئاتر، بازیگری سینما و تلویزیون، مجری‌گری رادیو و بازیگری در انواع

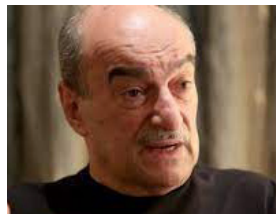
نمایشنامه‌های رادیویی را دارد. به دلیل صدای گیرا و تبحر در این زمینه، از استاد والی زاده به عنوان یکی از دوبله‌های مشهور ایرانی یاد می‌شود. نکته جالبی که درباره این دوبله‌ی مشهور وجود دارد این است که او در مصاحبه‌ای اعلام کرده است که صدایش را دوست ندارد. اما بسیاری از مردم صدای استاد والی زاده را دوست داشته و با آن خاطره دارند.

باید اشاره کرد که هنر دوبله با صداپیشگی تفاوت‌هایی دارد. برای مثال افرادی که در حوزه رادیو، پادکست، کتاب‌های صوتی و عروسک‌گردانی فعالیت می‌کنند، به عنوان صداپیشگه شناخته می‌شوند. در ایران نیز صداپیشگان زیادی فعالیت می‌کنند که از مشهورترین آن‌ها می‌توان به هوتن شکیب، رضا کیانیان و آرمان سلطان‌زاده اشاره کرد. در ادامه با این صداپیشگان مشهور ایرانی بیشتر آشنا می‌شویم.

هوتن شکیب؛ از بهترین صداپیشگان ایرانی

یکی از محبوب‌ترین بازیگران حال حاضر سینما و تلویزیون،

خسرو خسروشاهی

وقتی صحبت از مشهورترین دوبله‌های ایرانی می‌شود، نمی‌توان به استاد خسرو خسروشاهی اشاره نکرد. خسروشاهی متولد سال ۱۳۲۰ است و در اوایل دهه ۴۰ شمسی وارد صنعت دوبله ایران شد. از مهم‌ترین آثار استاد خسروشاهی می‌توان به صداپیشگی بازیگرانی مانند آلن دلون، آمیتا باچان و آل پاچینو اشاره کرد. علاوه بر بازیگران خارجی، استاد خسروشاهی به جای برخی از بازیگران مشهور ایرانی مانند ابوالفضل پورعرب و پرویز پورحسینی نیز در آثار مختلف صحبت کرده است.

برخی از مشهورترین آثار خسروشاهی عبارت‌اند از:

سریال هزارستان
فیلم بهشت پنهان
فیلم بی‌قرار
فیلم در کمال خونسردی
انیمیشن رابین هود
انیمیشن زیبای خفته
انیمیشن بامبی
سری فیلم‌های پدرخوانده
فیلم وکیل مدافع شیطان

مریم شیرزاد؛ از دوبله‌های مشهور زن ایرانی

یکی از مشهورترین دوبله‌های زن ایرانی، خانم مریم شیرزاد است که در بسیاری از سریال‌ها و فیلم‌های خارجی و ایرانی به عنوان دوبله فعالیت داشته‌اند. شاید برایتان جالب باشد که بدانید مریم شیرزاد در ۱۲ سالگی فعالیت خود به عنوان دوبله را آغاز کرد که یک رکورد به‌شمار می‌آید. ایشان در فیلم‌های ایرانی مانند مریم مقدس، رباب، راحله و میریام به عنوان دوبله فعالیت داشته‌اند.

از دیگر آثار مریم شیرزاد به عنوان دوبله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

آلیس در سرزمین عجایب
بچه‌های کوه‌های آلپ
آنشرلی با موهای قرمز
اوشین

از این پس در این ستون قصد داریم سریال‌های ایرانی در گونه‌های مختلف کمدی، پلیسی، تاریخی و درام از گذشته تا به امروز را معرفی کنیم. سریال‌هایی که با بسیاری از آن‌ها خاطره داریم.

سریال خانه به دوش

کارگردان: رضا عطاران

نویسنده: رضا عطاران و سعید آقاخانی

بازیگران: حمید لولایی، مریم امیرجلالی و رضا عطاران

تاریخ پخش: ۱۳۸۳

رضا عطاران کمدی‌های مهمی را برای تلویزیون ساخت. خانه به دوش سرآغاز آثار پرطرفدار او محسوب می‌شود. سریالی که گفته می‌شود اصغر فرهادی فیلم‌نامه آن را به رشته تحریر درآورده. سریالی که دغدغه نوشته شدن آن نیز قابل درک است. در دهه ۸۰ یکی از کلاهبرداری‌هایی که بسیار رواج پیدا کرده بود، در رابطه با شرکت‌های هرمی و کاریابی برای

ایرانی‌ها در خارج از کشور بود، داستان سریال خانه به دوش نیز تقریباً به همین موضوع مربوط است؛ حمید لولایی در نقش آقا ماشالله و پدر خانواده، تصمیم می‌گیرد برای ارتقای وضع مالی خانواده‌اش به مالزی سفر کند اما در این مسیر آسیب‌های فراوانی متحمل می‌شود.

نکته جالب توجه در خصوص خانه به دوش این است که در بازپخش‌های مکرر نسبت به بسیاری از آثار نمایشی جدیدی که از سیمای حال پخش‌اند، مخاطب بیشتری را پای تلویزیون می‌کشاند. در این موفقیت جز فیلم‌نامه - که بهترین فیلم‌نامه آثاری محسوب می‌شود که عطاران جلوی دوربین برده - گروه بازیگران - به‌ویژه بازی به‌یادماندنی مریم امیرجلالی - تأثیر به‌سزایی داشته‌اند.

سریال آژانس دوستی

کارگردان: احمد رمضان زاده، کاوه

دژاکام، اکبر منصور فلاح

نویسنده: حمید جبلی، فتح‌الله

جعفری جوزانی و عبدالله اسفندیاری

بازیگران: فردوس کاویانی، اسماعیل

داورفر و حسین پناهی

تاریخ پخش: ۱۳۷۸

آژانس دوستی نام تاکسی سرویسی

بود که اتفاقات اصلی داستان در

آن جا رخ می‌داد. آقای رفوفی بزرگ

(مرحوم اسماعیل داورفر) صاحب جواز این آژانس بود و هر روز با راننده‌های مختلفی که به نوعی هر کدام قهرمان یک قسمت از سریال بودند، داستان را جلو می‌برد. تهرانی (فردوس کاویانی)، کامیاب (حمید لولایی)، هوشنگ (حسین پناهی)، و جواد (پژمان بازغی) شخصیت‌های اصلی این سریال بودند. داستان‌هایی که آن‌ها در مواجهه با مسافران خود از سر می‌گذراندند، درونمایه اصلی هر قسمت این مجموعه را تشکیل می‌داد. آژانس دوستی این باور را که سریال ماندگار حتماً باید پرهزینه باشد برهم زد و با داستان‌های ساده‌ای که روایت می‌کرد به خاطرات مردم پیوست و در اذهان مخاطب جای گرفت.

هوتن شکبیا است که اخیراً هم در برنامه مهمونی با نقش آفرینی در صدای کاراکتر بچه، به محبوبیت چند برابری دست پیدا کرده است. هوتن شکبیا سابقه صداپیشگی برای کاراکترهای دیگری از جمله دو

عروسکی دبیبی و خونه بغلی را در برنامه کلاه قرمزی داشته است.

هوتن شکبیا علاوه بر بازیگری و دوبلوری، در زمینه گویندگی هم فعالیت می‌کند. او تا به امروز انواع کتاب‌های صوتی را منتشر کرده است که یکی از بهترین‌های آن‌ها، کتاب صوتی مغازه خودکشی است و می‌توانید آن را از وبسایت‌های برتر دانلود کنید.

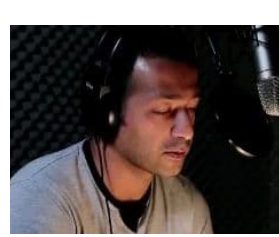
رضا کیانیان؛ بازیگری محبوب و یک صدایپیشه با تجربه

استاد رضا کیانیان یکی از بزرگ‌ترین بازیگران ایرانی است که در زمینه صداپیشگی هم فعالیت می‌کند و حتی می‌توان او را یکی از دوبلورهای مشهور ایرانی نیز دانست. ایشان در سال ۱۳۳۰ و در محله میدان خراسان

تهران متولد شد. پدر استاد کیانیان یکی از باستانی‌کارهای قدیمی تهران بود. رضا کیانیان فعالیت سینمایی خود را در سال ۱۳۶۸ آغاز کرد. بعد از مدتی، ایشان با صدای دلنواز و واضحی که داشتند، وارد عرصه صدا شدند. در حال حاضر، کتاب‌های مختلف صوتی توسط استاد کیانیان خوانده شده است که از جمله آن‌ها می‌توان به از قیطره تا اورنج کانتی اشاره کرد.

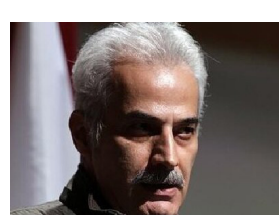
آرمان سلطان‌زاده با بیش از ۲۰۰ کتاب صوتی

استاد آرمان سلطان‌زاده یکی دیگر از صداپیشگان مشهور ایرانی است که سابقه گویش بیش از ۲۰۰ کتاب صوتی را دارد. او که متولد سال ۱۳۶۶ است، فعالیت خود را در سال ۱۳۸۲ آغاز کرد و در بیش از ۳۰ تئاتر هم ایفای نقش کرده است. یکی از

شاهکارهای آرمان سلطان‌زاده، رمان خشم و هیاهو اثر ویلیام فاکنر است که می‌توانید آن را از ایت‌های ارائه دهنده کتاب‌های صوتی و پادکست خریداری و دانلود کنید.

رضا عمرانی؛ راوی و بازیگر

رضا عمرانی نیز از دیگر صداپیشگان و راویان مشهور ایرانی است که از بزرگ‌ترین بازیگران سینما و تلویزیون نیز هست و در بسیاری از فیلم‌ها همراه با برادر خود یعنی علی عمرانی ایفای نقش کرده است.

البته رضا عمرانی بیشتر از

بازیگری، در خوانش متن مهارت دارد و تا به امروز کتاب‌های صوتی زیادی را منتشر کرده است. محبوب‌ترین کتاب ایشان، کتاب "مادر بزرگ سلام رساند و گفت متاسف است" است که یکی از آثار فردریک بکمن می‌باشد.

فصل بهار بهترین زمان برای گلکاری است و یکی از زیباترین شاخه‌های فصل بهار، شکوفایی انواع و اقسام گل است. شاید بتوان بهار را یکی از ایده‌آل‌ترین موقعیت‌ها برای آموزش باغبانی یا حتی شناخت مختصر با انواع گل‌ها و گیاهان تلقی کرد، چرا که در این فصل تب گلکاری حتی در میان شهرنشینان نیز بالایی گیرد. در این مطلب به معرفی تعدادی از گل‌های بهاری و نحوه کاشت گل برای عید پرداخته‌ایم.

هر خانه، یک گلخانه

کاشت گل؛ نکات و توصیه‌های مهم

برای آماده نمودن باغچه‌ها به منظور کاشت گل برای عید، یکی از روزهای آفتابی دی ماه را انتخاب کنید. مقداری کود پوسیده حیوانی یا خاکبرگ تهیه نموده و به خاک باغچه اضافه نمایید. همچنین می‌توانید مقداری از برگ‌های پاییزی را جمع آوری نموده و با خاک باغچه مخلوط کنید. این برگ‌ها تا بهار فرصت دارند، پوسیده و به کود گیاهی تبدیل شوند و خاک شما را حاصلخیز کنند. سپس خاک باغچه را با بیلچه زیر و رو کنید. دو یا سه روز بعد زمین را صاف و یکنواخت نموده و گل‌های مورد نظر خود را (چه به صورت نشاء و یا پیاز) بکارید.

لازم است پیاز گل‌هایی نظیر گل سنبل، نرگس و ... را به مدت ۶ هفته در محل خنک و کم نور نگهداری کنید، در این مدت مناسبترین درجه حرارت، دمایی معادل ۱۲ درجه سانتی‌گراد است. بعد از شش هفته جعبه را به محلی پر نور با دمایی معادل ۱۵ درجه سانتی‌گراد منتقل کنید.

معرفی گل‌های بهاری

گل‌هایی مثل لاله، سنبل، پامچال و نرگس از مهمترین گل‌های بهاری هستند. همچنین بعضی از گل‌های نشایی مانند شمعدانی، میمون، بنفشه، همیشه بهار و شب بوی زعفرانی گل‌هایی هستند که می‌توانید در زمستان بکارید و منتظر گل‌های زیبایشان در بهار باشید.

از این جعبه باید به وسیله خاک پر شود، خاک مناسب مخلوطی است از خاک باغچه، ماسه و خاکبرگ و در صورتی که مقصود شما کاشت گل‌های پیازی باشد، بهتر است از ماسه بیشتر و خاکبرگ کمتری استفاده کنید. دقت کنید تا گلدانهای جعبه‌ای شما از زهکش ماسب برای خروج آب اضافی برخوردار باشد، زیرا تمام گل‌های بهاری به ماندابی حساسیت داشته و باعث پوسیدن شدن ریشه گیاه میشود.

نشا و پیازهای گل مورد نظر خود را بکارید و گلدان یا جعبه‌های گل را روی تراس یا هر محل آفتابگیر دیگری در خارج از ساختمان قرار دهید.

چند توصیه مهم

توجه داشته باشید که هرچه هوا در فصل زمستان گرمتر و آفتابی باشد، پیاز گل‌های بهاری نظیر سنبل، نرگس، پامچال و ... زودتر سبز میشوند و زودتر به گل می‌روند بنابراین برای اینکه مطمئن شوید گل‌های شما به گل بنشینند، روی آنها را گلدانی به شکل وارونه قرار دهید و فقط در روزهای آفتابی گلدان را بردارید و جعبه را آبیاری کنید.

در پایان پیشنهاد میکنیم در روزهای ابتدایی زمستان سری به گل فروشیها و بازارهای گل و گیاه بزنید و با مشاوره گرفتن درباره گیاهان مناسب برای آب و هوای محل سکونتتان، پیاز گیاهان بهاری را خریداری و برای کاشت گل آماده و منتظر رویدنشان در نزدیکی بهار باشید.

همچنین به مردم احساس آرامش و اتصال به طبیعت را می‌بخشند. در این مقاله، به اهمیت ویژه گل آرایی در منزل، انتخاب مناسب گل‌ها و نکاتی برای مراقبت از آن‌ها خواهیم پرداخت تا به خوانندگان عزیز برای ایجاد یک محیط شاداب و آرام در خانه‌شان کمک کنیم.

ایجاد یک فضای آرام و دلنشین در داخل خانه به عنوان یک نقطه مثبت و انرژی‌زا می‌تواند برای هر فرد اهمیت زیادی داشته باشد. یکی از راه‌های بسیار موثر برای بهبود این فضا، گل آرایی در منزل است. گل‌ها با زیبایی خود و تأثیرات مثبت روحی، قابلیت بهبود هویت بصری منزل را دارند و

نقش گل آرایی در منزل در افزایش زیبایی و آرامش

آفرینشی مهم مطرح می‌شود که باعث بهبود جوانب مختلف زندگی افراد می‌گردد.

تلاش برای ایجاد فضایی که هم‌زیبا و هم‌مفرح باشد، می‌تواند تأثیر قابل توجهی در روحیه و انرژی روزانه افراد داشته باشد. گل آرایی، به عنوان یک هنر طبیعی، این امکان را به ما می‌دهد که با بهره‌گیری از رنگ‌ها، بوها و زیبایی گل‌ها، فضایی منحصر به فرد را خلق کنیم. در ادامه این مقاله، با راهنمایی‌ها و پیشنهادهای برای انتخاب و مراقبت از گل‌ها، به دنیایی از زیبایی و آرامش در داخل خانه خود پا خواهیم گذاشت.

نکات مهم در گل‌داری

اولین نکته مهم در گل‌داری، مراقبت منظم و مناسب از گل‌ها است. هر گل نیاز به مقدار معینی از آب، نور، و محیط مناسب برای رشد دارد. بنابراین، لازم است زمانی که به گل‌داری مشغول هستید، به این مسائل توجه کنید و آبیاری، نوردهی، و تعویض خاک را به صورت دوره‌ای انجام دهید.

نکته دیگری که بسیار حائز اهمیت است، انتخاب گل‌های مناسب بر اساس شرایط محیطی خود است. هر گل نیازهای خاصی دارد و باید با محیط اطراف هماهنگ شود. به میزان نور، دما، و رطوبت موجود در مکانی که گل‌ها قرار می‌گیرند توجه کنید تا انتخابی انجام شود که بهترین شرایط رشد را فراهم کند.

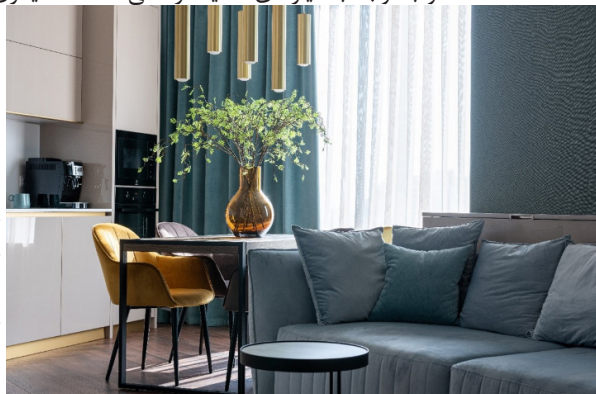
مهمترین نکته در گل‌داری، پیشگیری از بیماری‌ها و آفات است. برخی عوامل مثل آفات حشره‌ای، قارچ‌ها و باکتری‌ها ممکن است بر گل‌ها تأثیر منفی بگذارند. با استفاده از مواد ضدعفونی و پیشگیری از زنبورها و حشرات مخرب، می‌توانید گل‌های خود را در برابر بیماری‌ها محافظت کنید.

نکته دیگری که در گل‌داری حائز اهمیت است، حفظ ظاهر زیبا و ترتیبی گلدان‌ها و فضای گل‌آرایی است. گل‌ها به تنهایی نه تنها به زیبایی منزل کمک می‌کنند بلکه وقایع زندگی را نیز زیباتر می‌کنند. بنابراین، مراقبت از نظم و ترتیب در گل‌آرایی، جلب توجه و افزایش زیبایی فضا را تضمین می‌کند.

در نهایت، ایجاد ارتباط و تعامل مستمر با گل‌های خود نیز از نکات مهم در گل‌داری است. بشنوید که گل‌ها چه نیازهایی دارند و از نزدیک با آن‌ها آشنا شوید. این ارتباط نه تنها به شما اطلاعات بیشتری در مورد گل‌ها می‌دهد بلکه احساس مسئولیت و ارتباط عاطفی با گل‌های خود را تقویت می‌کند.

اهمیت انتخاب گل در گل‌آرایی خانه

انتخاب مناسب گل در گل‌آرایی خانه یکی از عوامل مهم در ایجاد یک فضای زیبا و هماهنگ است. هر گل، با خصوصیات منحصر به فرد خود، می‌تواند تأثیر مختلفی بر روی احساسات و زیبایی فضا داشته باشد. برای این منظور، انتخاب گل باید با دقت و با توجه به نیازهای محیط زندگی

گل آرایی نه تنها یک افزونه زیبا برای داخلی منزل نیست، بلکه یک عنصر اساسی برای ایجاد فضایی زنده و مثبت محسوب می‌شود. گل‌ها با زیبایی‌های طبیعی و مجسمه‌ای خود می‌توانند فضای داخلی را زنده و شاداب کنند. این عناصر زینتی، به راحتی می‌توانند روحیه فرد را افزایش دهند و احساس راحتی و آرامش را ترویج دهند.

یکی از ویژگی‌های مهم گل آرایی، ایجاد ارتباط با طبیعت است. زمانی که گل‌ها در داخل منزل حضور دارند، فضایی به دور از خشونت و صدای شهری را به خود جلب می‌کنند. این اتصال به جهان طبیعت، احساس بهتری به افراد می‌دهد و می‌تواند تأثیر مثبتی بر روح و روان آن‌ها بگذارد.

گل آرایی نه تنها برای زیبایی بصری اهمیت دارد بلکه تأثیر مستقیم بر روی احساسات افراد دارد. برخی گل‌ها از خواص آرام‌بخش برخوردارند و می‌توانند استرس و اضطراب را کاهش دهند. این تأثیر روانی می‌تواند بهبود کیفیت زندگی را تسهیل کرده و محیطی آرام و دلپذیر در خانه فراهم کند. از جنبه دیگر، گل آرایی به عنوان یک هنر داخلی نیز در نظر گرفته می‌شود. انتخاب و ترتیب گل‌ها به عنوان یک هنر زیبایی، توانایی خلاقانه فرد را نشان می‌دهد و این ممکن است احساس ارتباط بیشتری با خانه و محیط زندگی به وجود آورد. به همین دلیل، گل آرایی به عنوان یک فرآیند

انجام شود.

یکی از نکات اساسی در انتخاب گل، تطابق آن با نور محیط است. گل‌ها به نور نیاز دارند و باید با شدت نور در محل گل‌آرایی خود تطابق داشته باشند. گل‌هایی که نیاز به نور فراوان دارند، باید در مکان‌های پرنور قرار گیرند، در حالی که گل‌هایی که به سایه علاقه دارند باید در مکان‌های تاریک‌تر قرار بگیرند.

علاوه بر این، انتخاب گل بر اساس طراحی داخلی و رنگ‌های فضا نیز حائز اهمیت است. گل‌ها با رنگ‌های خود می‌توانند جلب توجه کنند و به تزئین داخلی منزل کمک کنند. همچنین، انتخاب گل‌هایی با بوی خاص می‌تواند به ایجاد یک حس آرامش و شادابی در خانه کمک کند.

اهمیت دیگر انتخاب گل، مراقبت و نگهداری آسان آن است. گل‌هایی که با شرایط محیطی و نحوه مراقبت افراد سازگاری داشته باشند، می‌توانند برای طولانی مدت در داخل خانه حفظ شوند و زیبایی فضا را

اهمیت پدربزرگ و مادربزرگ برای نوه هایشان به ندرت برای ما قابل درک است، زیرا ممکن است فقط به عنوان حضور اعضای دیگر خانواده به آن نگاه کنیم. پدربزرگ ها و مادربزرگ ها از آشنا کردن فرزندان با جنبه های تاریخی خانواده گرفته تا روحیه تشویقی برای رشد آنها، برای شکل دادن به رشد عاطفی کودک بسیار ضروری هستند. در ادامه این مطلب به نقش پدربزرگ و مادربزرگ در تربیت کودک می پردازیم.

نقش پدربزرگ و مادربزرگ در تربیت کودکان

از گذشته و مفهومی از ادامه ی زندگی را به کودک می بخشند. فعالیت های ویژه ای را که پدر بزرگ و مادر بزرگ یا نمی دانند یا نمی توانند برای نوه های خودشان موجب شوند. جنبه ها و جلوه های دیگری از نوع روابط و فعالیت ها و حتی محیط و موقعیت خانه یا جامعه را ارائه دهند و از این طریق مکمل و متمم چیزی باشند که پدر و مادر آن را به فرزندان شان تقدیم می کنند.

شرکت آنها در جشن ها و مراسم و رعایت اصول و نکاتی که از تاریخ و سنت بر می آید، همه و همه می تواند به بچه ها کمک کند که نه تنها احساس و ارتباط خوبی با پدر بزرگ و مادر بزرگ داشته باشند بلکه تداوم را حس و احساس کنند.

ارتباط خوب پدر و مادر با پدر بزرگ و مادر بزرگ زمینه ای را فراهم می کند تا فرزندان آن را به عنوان الگو و مدلی برای ارتباط خودشان با پدر و مادر داشته باشند. محیط دوستانه و صمیمانه ای که در این شرایط به وجود می آید بیشتر از ((خانواده ی هسته ای)) (پدر و مادر و فرزندان هستند)، رابطه را وسیع تر و عمیق تر کرده و به آنها آرامش و امنیت بیشتری می دهد.

مطالعات ثابت کرده است که کودکانی که با پدربزرگ و مادربزرگ خود رابطه نزدیک دارند، شادتر هستند. تحقیقات دانشگاه آکسفورد تنها یک مطالعه است که نشان می دهد پدربزرگ ها و مادربزرگ ها نقش حیاتی در بهزیستی کودکان دارند. مطالعه بر روی بیش از ۱۵۰۰ کودک نشان داد کسانی که رابطه قوی با پدربزرگ و مادربزرگ خود داشتند مشکلات عاطفی و رفتاری کمتری نسبت به آنها بی که بدون آن ها نداشتند، داشتند. و اینکه این حمایت در تمام سالیهای پرتلاطم نوجوانی ادامه دارد. این مطالعه ارتباط بین مشارکت پدربزرگ و مادربزرگ و رفاه نوجوانان را نشان داد. رابطه بین فرزندان شما و پدربزرگ و مادربزرگشان رابطه ای است که باید ارزشمند باشد. این زندگی آنها را از بسیاری جهات غنی تر، بهتر و شادتر می کند.

پدربزرگ ها و مادربزرگ ها به دلیل آن که منبعی سرشار از تجربیات و اطلاعات هستند می توانند در راهنمایی نوه های خود بسیار موثر عمل کنند. کودکان از طریق ارتباط با پدربزرگ و مادربزرگ خود بیشتر می دانند که چه کسی هستند و از کجا آمده اند.

پدربزرگ ها و مادربزرگ ها مهارت ها و خرد زیادی دارند که با نوه های خود به اشتراک می گذارند. و صبورترین معلمان را می سازند. هیچ چیز دوست داشتنی تر از کمک به مادربزرگ در پختن کیک یا یادگیری نحوه بافتن روسری نیست. هیچ چیز سرگرم کننده تر از کمک به پدربزرگ نیست که جدول

پدربزرگ ها و مادربزرگ ها نقش بسیار مهمی در رشد کودکان خردسال دارند که تأثیر متفاوتی بر آنها نسبت به رابطه والدین و فرزند دارد، بنابراین مهم است که این ارتباط را به روش هایی که برای هر دو در دسترس و ایمن باشد، تقویت کنیم. تناقض در رفتار با کودک، اغلب باعث گیج شدن او می شود. به همین دلیل بهتر است همکاری و تعامل بین والدین و پدربزرگ ها و مادربزرگ ها وجود داشته باشد. بین مدرسه یا مهد کودک، دوستی ها و سایر فعالیت ها، وقت سپری کردن و ملاقات با پدربزرگ ها و مادربزرگ ها می تواند دشوار باشد. اما این کمیت زمان مهم نیست، بلکه کیفیت است. این زمان با کیفیت می تواند به کودکان خرد، یادگیری و رشد زیادی بدهد. چند دلیل اهمیت حضور پدربزرگ ها و مادر بزرگ ها در خانواده عبارتند از:

در حالی که بچه ها احترام اساسی را از والدین می آموزند، پدربزرگ ها و مادربزرگ ها تأثیر خاصی بر این درس دارند زیرا آنها نقش سنتی و مقتدرانه را ایفا نمی کنند. در عوض، بچه ها یاد می گیرند که برای بزرگترها ارزش قائل شوند و از ظرفیت آنها برای برقراری روابط مهم جدا از والدین استفاده کنند.

پدربزرگ ها و مادربزرگ ها نه تنها منبعی از خرد برای فرزندان خردسال هستند، بلکه تمایل دارند سنت های قدیمی خانوادگی را معرفی کنند و به شکل گیری درک پویایی خانواده سالم کمک کنند. در واقع آنها حسی از اصالت خانوادگی، دیدگاهی

را در خانه داشته باشند.

۳. غنائم را با خود نبرید

اگر خانه تان پر از اسباب بازی‌ها و وسایلی است که والدینتان برای او خریده اند و آن‌ها را با خود به خانه می‌برید، به والدینتان بگویید که از این به بعد این وسایل در خانه خود آن‌ها می‌ماند. وقتی ببینند که وسایل زیادی در خانه شان جمع شده است، متوجه منظور شما می‌شوند و در خرید برای او زیاده روی نمی‌کنند.

۴. با آن‌ها صحبت کنید

با آنها صحبت کنید و پیشنهاد دهید که فقط روزهای عید و تولد هدیه بدهند. اگر عادت ندارند که دست خالی به دیدنتان بیایند، می‌توانند چیزهای دیگری را جایگزین کنند. می‌توانند وسایلی همراه خود بیاورند تا با یکدیگر چیزی درست کنند. مثلاً وسایل لازم برای پختن کاپ کیک یا درست کردن یک کار دستی. یا کتابی همراهشان باشد (که بهترین هدیه است) تا با یکدیگر بخوانند. به آن‌ها بگویید که می‌دانید آن‌ها دوست دارند به نوه شان خیلی توجه کنند اما بهتر است یکسری قوانین کوچک هم باشد.

کلام آخر: بین مدرسه یا مهد کودک، دوستی‌ها و سایر فعالیت‌ها، ملاقات و یا وقت گذراندن با پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها می‌تواند دشوار باشد. اما این کمیت زمان مهم نیست، کیفیت مهم است. فراموش نکنید این زمان با کیفیت می‌تواند به کودکان خرد، یادگیری و رشد زیادی بدهد. در مجموع حضور پدربزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها در خانواده‌ها اهمیت و تاثیر بسیاری دارد که به اختصار به برخی از آنان اشاره کردیم.

کلمات متقاطع خود را تمام کند یا ماشین چمن زنی را تعمیر کند، دروسی که پدربزرگ و مادربزرگ تدریس می‌کنند، ارگانیک و بدون ساختار هستند. آنها فقط در طول زمانی که با آنها سپری می‌شود اتفاق می‌افتد و بچه‌ها می‌توانند در کنار آنها بپیوندند. از آنجایی که هیچ فشاری وجود ندارد، کودکان نیز اغلب مشتاق یادگیری هستند. آنها آنقدر در کنار پدربزرگ و مادربزرگشان سرگرم می‌شوند که اغلب حتی متوجه نمی‌شوند که اصلاً در حال یادگیری هستند.

راه حل‌هایی برای افزایش همکاری

هنگامی که بدانید پدربزرگ و مادربزرگ چگونه بر نوه‌ها و مزایای بالقوه آنها تأثیر می‌گذارند، می‌توانید در جهت اطمینان از ایجاد پیوند خوب بین آنها همکاری کنید. رعایت چند نکته در این خطوط همیشه می‌تواند کارها را ساده‌تر کند.

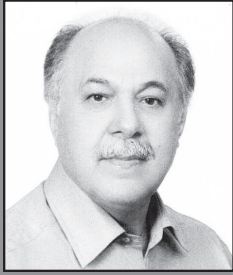
۱. سخت گیر نباشید

نباید زیاد سخت‌گیری کنید. بهتر است در موارد تربیتی کوچک که خیلی جدی نیستند، سخت‌گیری نکنید و با آنها همکاری داشته باشید. اینگونه، اهمیت موارد مهم برای آن‌ها بیشتر نشان داده می‌شود.

برای مثال، اگر آن‌ها کودک را در صندلی ماشین مناسب نمی‌گذارند یا با او فیلم‌های خشن یا ترسناک می‌بینند، با آن‌ها صحبت کنید و نظراتتان را در میان بگذارید.

۲. هر چه در خانه مادربزرگ اتفاق می‌افتد، همان جا تمام می‌شود

برای کودکان توضیح دهید که قوانین خانه پدر و مادربزرگ متفاوت هستند. حتی کودکان کم سن هم می‌توانند متوجه شوند که شب بیدار ماندن یا زیاده‌روی در خوردن شیرینی فقط در خانه مادربزرگ اتفاق می‌افتد و نباید انتظار انجام آن‌ها

از روزگار رفته حکایت (۳۶)

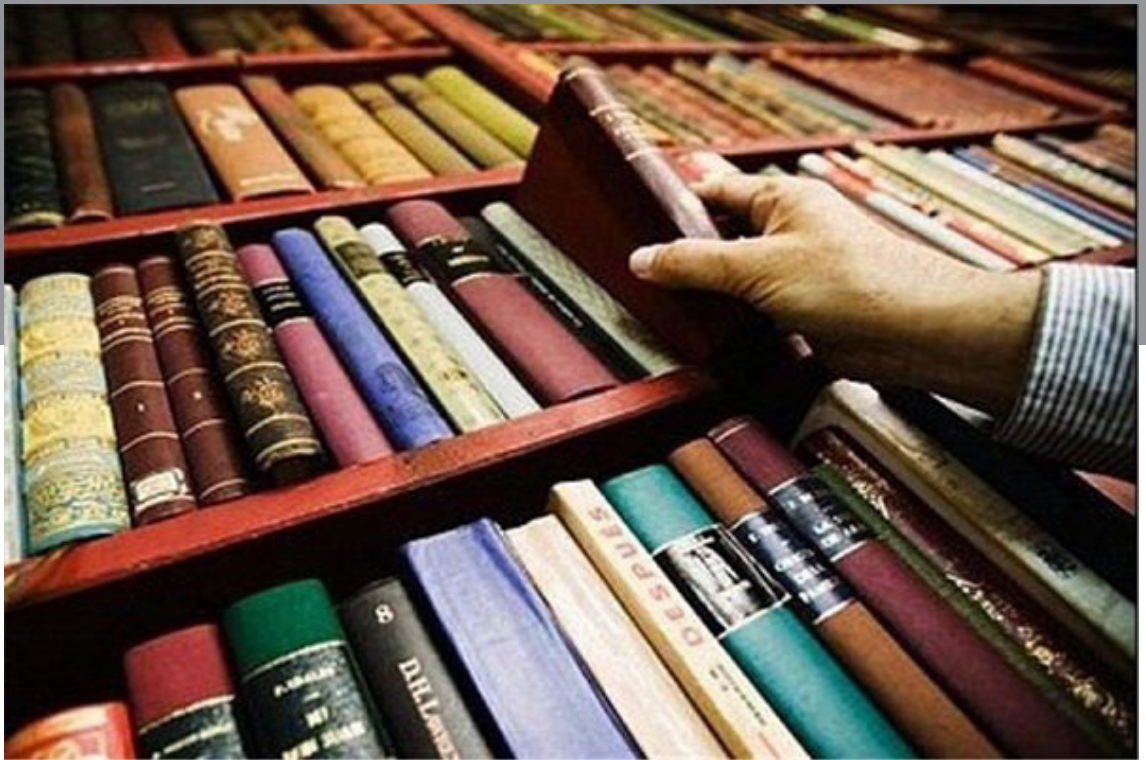
دکتر مهدی افشار

یورش پلیس به دفتر انتشارات

«واژه‌آرا» نام گرفته بود. با افزایش مراجعان، ضرورت افزودن بر تعداد تایپیست‌ها و ویراستاران و مترجمان نیز محسوس‌تر می‌شد و در آن وانفسای کمیود مترجم، یکی از دوستان، بانویی را به ما معرفی کرد که قهرمان نام داشت و یادآور شد دکترای‌شان را از آمریکا دریافت داشته‌اند و به زبان انگلیسی تسلط کامل دارند. طی مصاحبه‌ای ایشان را دعوت به همکاری کردیم، بانویی میان سال بود که توجه چندانی به ظاهر خود نداشت و کمی بی‌پروا در سخن گفتن که این بی‌پروایی را ناشی از سن و سال و نیز زیستن در جهانی دیگر و با فرهنگی دیگر می‌دانستیم. در همان نشست به تفصیل برایش ضوابط و اصولی را توضیح دادم که در ترجمه متن در دفتر مرعی بود و یادآور شدم یکی از خط قرمزهای دفتر، زمان تحویل اثر است؛ وقتی با مترجم محدوده زمانی را مشخص می‌کنیم، با یک برهه زمانی بیش‌تر، تاریخ تحویل اثر را به ناشر نیز اعلام می‌کنیم و طبعاً ناشر برای چاپ اثری که سفارش داده، تمهیداتی پیش‌بینی کرده، کاغذ خریده و با لیتوگراف و چاپخانه قرار گذاشته و نظایر آن؛ به همین روی زمان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و هست. به هنگام سپردن کتاب انگلیسی به خانم دکتر قهرمان برای ترجمه از او خواستیم متن ترجمه شده خود را فصل به فصل به دفتر تحویل دهد تا هم‌زمان که ترجمه پایان می‌گیرد، کار ویرایش نیز انجام شده باشد و ایشان پذیرفت و هر فصلی را که می‌آورد با انطباق با متن اصلی اصلاحاتی اعمال می‌شد. مشکل خانم قهرمان در ترجمه، درک مطلب نبود، نسبتاً درک درستی از متن داشت؛ مشکلی اصلی ایشان، انتقال همان درک و نارسایی در بیان آن به زبان فارسی بود و طبعاً ویرایش متن ترجمه شده اثر، کار سبک و ساده‌ای نبود و چون خود شخصاً ویرایش را برعهده گرفته بودم، هرگاه فصل بعدی را می‌آورد، بنا بر تعهد ویراستاران، ایشان را دعوت می‌کردم و نکات مهمی را که ضرورت ویراستاری داشت، با نظر و پذیرش خودش اصلاح می‌کردم که در آغاز سپاسگزار می‌شد. فایده این روش آن بود که در فصل‌های بعدی کتاب لاقلاً آن خطاها تکرار نمی‌شد. حضور مستمر ایشان در دفتر زمینه‌ر را برای آشنایی با سایر مراجعانی فراهم آورد که برخی از ایشان نیز حضور مستمر در دفتر داشتند از جمله این مراجعان جوانی به نام اسدی بود که از دیرباز می‌شناختمش، زمانی به صورت قراردادی با دیپلم متوسطه در استخدام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بود و در همان زمان وارد دانشکده زبان‌های خارجی شد و برای رفع مشکلات زبانی‌اش به من مراجعه می‌کرد و بنا بر سرشت آموزگاران‌هام او را یاری می‌دادم و مشکلاتش را رفع می‌کردم ولی زمانی که به دلایلی که نمی‌دانم، وزارت ارشاد را ترک کرد، دیگر

پدر چاپخانه داشت و چه بسیار در خاطراتم به این نکته اشاره کرده‌ام و اکنون که دقیق‌تر می‌نگرم، نقش پدر و چاپخانه را در حیات فکری و زندگی سال‌های جوانی، میان سالگی و تا امروز که به خزان عمر رسیده‌ام، بسیار قدرتمند می‌بینم. از سال‌های پایانی خدمت در وزارت علیه ارشاد به این اندیشه رسیدم که پس از نیل به افتخار بازنشستگی، تنها تکیه به کار ترجمه، موجب می‌شود در خانه بمانم و من باشم و متنی برای ترجمه و فرهنگ لغتی که در روزگاران پیشین همدم و مونس و یار هر دقیقه‌ام بود و در سال‌های پسین همراه گاه‌گاهی‌ام و این خانه‌ماندگی موجب دلمرگی و افسردگی خواهد شد و فراتر چه بسا دستیار بانوی خانه یا خانه شاگرد شوم؛ به همین روی در اندیشه کاری بودم که به شیوه پنجاه و اندی سال گذشته هر روز به ضرورت از خانه خارج شوم و عصر هنگام، وقتی به خانه باز می‌گردم برای همسرم تازگی داشته باشم نه بیات شدگی و طبعاً نخستین پیشه‌ای که به خاطرم خطور کرد، انتشارات بود که در آن دستی داشتیم و با دریافت مجوز انتشارات از ابتدا با خود قرار گذاشتم هیچ یک از آثار تالیفی یا ترجمه را در انتشارات خود به چاپ نرسانم و آن را به دیگر ناشران بسپارم، اگر چه بر آن قرار چندان استوار نماندم. با تهیه دو سه کامپیوتر برای حرفه‌چینی کتاب، باز به شیوه پدر در اندیشه فراهم آوردن امکانات چاپ نیز برآمدم و البته با پیشرفت تکنولوژی چاپ، نیازی نبود ماشین‌های سنگین چهار ورقی خریداری کنم و با خرید یک دستگاه ریسوگراف به نوعی خودکفا شدم، بدین معنا که متن در دست ترجمه در دفتر خودمان حرفه‌چینی می‌شد، توسط ویراستار دفتر ویرایش و در همان دفتر، صفحه‌آرایی و به دست چاپ سپرده می‌شد و تنها جلد کتاب در خارج از دفتر چاپ و همراه فرم‌های چاپی روانه صحافی می‌شد.

ناشرانی که از دیرباز مرا به عنوان مترجم می‌شناختند از تاسیس دفتر استقبال کردند زیرا با آسودگی خاطر بی‌آن که در جست‌وجوی مترجم و سپس ویراستار برآیند، اثر مورد علاقه‌شان را به ما می‌سپردند و بی‌هیچ رنجی منتظر می‌ماندند تا متنی با ترجمه‌ای دقیق و ویراسته و صفحه‌آرایی شده مطابق با سلیقه‌شان را دریافت دارند و فراتر از همه از آن جهت خاطر آسوده داشتند که می‌دانستند اگر مطلبی خواه سیاسی و یا اجتماعی و یا فرهنگی در تعارض با معیارهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باشد، بی‌آن که در محتوا تغییری حاصل شود تا حد امکان اصلاح شده، آماده جهت دریافت مجوز می‌گردد. طبیعی است که به طور پیوسته ناشران، بالاخص ناشران نوپا مراجعه می‌کردند و ناشران باتجربه تقریباً خود، مترجم و ویراستار داشتند و به ندرت گذاری داشتند به انتشارات ما که

اورا ندیدم تا به ناگاه پس از وقفه‌ای ده دوازده ساله به دیدنم آمد با این توضیح که مجوز نشر گرفته و قصد دارد کتاب چاپ کند و مخاطبانش عموماً دانشجویان رشته زبان انگلیسی‌اند و نخستین اثری که برای چاپ آورد، یک فرهنگ کوچک افعال ترکیبی بود که به واقع می‌توانست کتاب مفیدی برای دانشجویان و حتی مترجمان زبان انگلیسی باشد. از آن جا که اسدی را از نوجوانی‌اش می‌شناختم و رفتاری صمیمانه داشت، بسیار دوستش می‌داشتم. پس از بازگشت به نوعی ساکن واژه‌آرا شد و به طور گذرا اشاره کرد برای خبرگزاری‌های خارجی کار می‌کند و وقت آزاد بسیاری دارد و طبعاً با دیگر ساکن آن دفتر، خانم دکتر قهرمان باب دوستی‌شان گشاده‌تر و قلمرو ارتباطی‌شان تنگ‌تر گردید، غالباً با یک‌دیگر گفت‌وگو داشتند و گاه وقتی خانم دکتر قهرمان قصد ترک دفتر را داشت، جناب اسدی مهرورزانه ایشان را با اتومبیلش به مقصد می‌رساند.

به سراغ دستگاه ریسوگراف رفت و گفت این چه کتابی است که دارد چاپ می‌شود، عنوان کتاب را نشاناش دادم و مجوز را نیز برایش آوردم. نگاهش روی انبوه مجوزهای کتاب‌ها متوقف شد. پرسید این‌ها مجوزهای کتاب‌هایی است که چاپ شده، گفتم آری باز هم هست.

مدتی در دفتر بالا و پایین رفت و گفت این دفترهایی که از روی آن، خانم‌ها تایپ می‌کنند مجوزش کجاست. برایش توضیح دادم فرایند کار بدین گونه است که ابتدا اثر را ترجمه، حروفچینی و آماده چاپ می‌کنند، سپس برای دریافت مجوز به ارشاد ارسال می‌شود و گرنه ارشاد هیچ متنی را که به صورت دستنویس باشد، بررسی نمی‌کند و مجوز نمی‌دهد. افسری باهوش بود، پس از تاملی در پیرامون توضیح من به همراهان زیردست خود دستور داد به اتومبیل بازگردند و آنان مطیعانه رفتند. جناب سروان در دفترم نشست و گفت بگو یک چای بیاورند، آوردند؛ با شکلاتی آن را نوشید، مردد بود چیزی بگوید یا برود. تردید را در چهره‌اش می‌خواندم. سرانجام گفت: "از لحظه ورود به دفتر دانستم به اشتباه آمده‌ایم و به جناب سرهنگ اطلاعات نادرست داده‌اند." اکنون خودم هم آرام گرفته بودم، پرسیدم: "جناب سروان می‌توانم بپرسم چه کسی این اطلاعات غلط را به جناب سرهنگ داده." پاسخ داد نمی‌تواند نام او را ببرد. پرسیدم فقط بفرمایید زن بوده یا مرد. نیشخندی زد و گفت: "البته که مرد بوده، گویا با خبرگزاری‌های خارجی همکاری دارد و کار خبرنگاری می‌کند." نگاهی به خانم مبشر، همکار ویراستارم کردم که پیوسته از او به ستایش سخن می‌گفت با این معنا که می‌بینی تا چه حد در شناخت دیگران ناتوانیم و البته که دیگر جناب اسدی را ندیدم.

در گیرودار آماده‌سازی اثر خانم دکتر قهرمان بودیم که با اندوه بسیار اطلاع یافتیم، ایشان دچار سرطان دستگاه گوارش شده، همه افراد دفتر برای ایشان به راستی متأسف شدند، به همین روی تصمیم گرفتم به رغم دشواری‌هایی که در ترجمه داشتند، اثر دیگری نیز برای ترجمه به ایشان سپرده شود و حق ترجمه‌شان نیز به طور کامل در ابتدا پرداخت گردید تا شاید اندکی از هزینه‌های درمان را جبران کنند. در پرداخت وجه ترجمه در آغاز این اندرز را نادیده گرفتم که پول انگیزه تلاش است و وقتی کارگر خواه کار فیزیکی کند و خواه کار ذهنی فرهنگی، چون وجه را دریافت دارد، دیگر شوق تلاش را از دست می‌دهد و ایشان نیز از دست داد. البته باید بخشی از این بی‌میلی به کار و تلاش را باید به حساب بیماری ایشان می‌گذاشتم، اما بی‌اعتنایی‌شان به تذکرات من و تأکیدات مکررم که اگر حوصله ترجمه ندارد، کتاب و وجه را بازگرداند، هیچ موثر واقع نشد و در دل بیمار او خشمی برانگیخت که آتش آن دامن واژه‌آرا را گرفت. خانم دکتر قهرمان از پایگاه زنانگی خویش بهره گرفت و اسدی تبدیل به ابزاری در سرانگشتان او شد.

نیک به یاد دارم پنجشنبه روزی بود و همه همکاران درگیر کار بودند که به ناگاه اتومبیل پلیسی در برابر دفتر با صدای ترمز

شعر، سروده، چامه یا چکامه یکی از کهن ترین گونه های ادبی و شاخه ای از هنر است. دهخدا در یادداشت های خود درباره شعر چنین می نویسد: «چکامه، چغامه، چامه، نسید، نظام، سخن منظوم، منظومه، قریض. ظاهراً ایرانیان را قسمی سرود یا شعر بوده و خود آنان یا عرب آن را «هنیمه» می نامیده اند. قدیم ترین شعر ایران که به دست است گاتاهاى زرتشت می باشد که نوعی شعر هجایی محسوب می شود». در تعریف های سنتی درباره شعر کهن فارسی، ویژگی اصلی شعر را موزون و آهنگین بودن آن دانسته اند. در تعریف هایی دیگر، با دانش، فهم، درک، ادراک و وقوف یکی انگاشته شده است. دهخدا در فرهنگ لغت خود به تعاریف علمای عرب نیز اشاره کرده و می نویسد: «نزد علمای عرب کلامی را شعر گویند که گوینده آن پیش از ادای سخن قصد کرده باشد که کلام خویش را موزون و مقفی ادا کند و چنین گوینده ای را شاعر نامند». آنچه در پی می آید گزیده های شاعران کلاسیک و معاصر است که می خوانید:

□ زیر نظر: ستار غفاری

خورشیدها، مهتاب ها

شفیعی کدکنی

بر پرند رنگ رنگ خواب ها
باغ ها، گل ها، سحر ها، آب ها
شمع ها، خورشیدها، مهتاب ها
در صفای روشنی محراب ها
خنده مهتاب در مرداب ها
رقص ماهی ها و پیچ و تاب ها

ای نگاهت خنده مهتاب ها
ای صفای جاودان هر چه هست:
ای نگاهت جاودان افروخته
ای طلوع بی زوال آرزو
ناز، نوشینی تو و دیدار توست
در خرام نازنینت جلوه کرد

نشان حبیب نیست

هوشنگ ابتهاج

گر سر کنم شکایت هجران غریب نیست
کز جان شکیب هست و ز جانان شکیب نیست
نام حبیب هست و نشان حبیب نیست
ای خواجه درد هست و لیکن طیب نیست
این شکر چون کنیم که ما را رقیب نیست
وین بخت بین که از تو هنوزم نصب نیست
کاین سوز دل به ناله ای هر عندلیب نیست

زین گونه ام که در غم غربت شکیب نیست
جانم بگیر و صحبت جانانم ببخش
گم گشته ای دیار محبت کجا رود؟
عاشق منم که یار به حالم نظر نکرد
در کار عشق او که جهانیش مدعی است
جانانصاب حسن تو حد کمال یافت
گلبانگ سایه گوش کن ای سرو خوش خرام

شب ما را چراغان کن

علیرضا قزوه

دیگران نازند و تو از نازنینان، نازتر
چنگی از تو چنگ تر، یا سازی از تو سازتر
هم بلند آوازه تر شد، هم بلند آوازتر
چون در ابروی تو از ایجاز، با ایجازتر
چشم واکردم به چشم اندازی از این بازتر
جادویی از سحر چشمان تو پراعجازتر
گر چه چشم عاشقان بوده ست از آغاز، تر

ای نگاهت از شب باغ نظر، شیرازتر
چنگ بردار و شب ما را چراغان کن که نیست
قصه گیسویت از امواج تحریر قمر
گشته ام دیوان حافظ را ولی بیتی نداشت
چشم در چشم نشستم، حیرتم از هوش رفت
از شب جادو عبورم دادی و، دیدم نبود -
آن که چشمان مرا تر کرد، اندوه تو بود

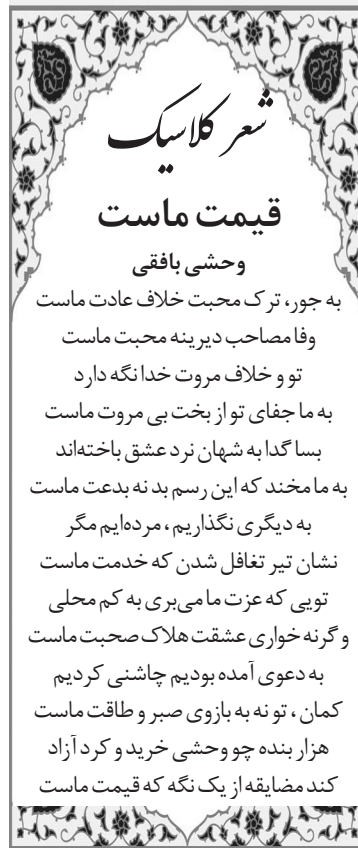

این شعله بیدار

فریدون مشیری

می سوختم از حسرت و عشق تو بسم بود
روشنگر شب های بلند قفسم بود
غم بود، که پیوسته نفس در نفسم بود
تنها نفسی با تو نشستن هوسم بود
حاشا، که بجز عشق تو، گر هیچ کسم بود
در غربت این مهلکه فریاد رسم بود
رفتم، به خدا گر هوسم بود، بسم بود

می خواهم و می خواستم، تا نفسم بود
عشق تو بسم بود، که این شعله بیدار
آن بخت گریزنده دمی آمد و بگذشت
دست من و آغوش تو، هیهات، که یک عمر
بالله، که بجز یاد تو، گر هیچ کسم هست
سیمای مسیحایی اندوه تو، ای عشق
لب بسته و پر سوخته، از کوی تو رفتم

شعر کلاسیک

قیمت ماست

وحشی بافقی

به جور، ترک محبت خلاف عادت ماست
وفا مصاحب دیرینه محبت ماست
تو و خلاف مروت خدا نگه دارد
به ما جفای تو از بخت بی مروت ماست
بسا گدا به شهان نزد عشق باخته اند
به ما مخند که این رسم بد نه بدعت ماست
به دیگری نگذاریم، مرده ایم مگر
نشان تیر تغافل شدن که خدمت ماست
تویی که عزت ما می بری به کم محلی
و گرنه خواری عشقت هلاک صحبت ماست
به دعوی آمده بودیم چاشنی کردیم
کمان، تو نه به بازوی صبر و طاقت ماست
هزار بنده چو وحشی خرید و کرد آزاد
کند مضایقه از یک نگه که قیمت ماست

خانه ام ابريست

نیما یوشیج

خانه ام ابريست

یکسره روی زمین ابری ست با آن
از فراز گردنه خرد و خراب و مست
باد می پیچد
یکسره دنیا خراب از اوست
و حواس من!
آی نی زن که تو
را آوای نی برده ست دور از ره کجایی؟
خانه ام ابريست اما
ابر بارانش گرفته ست
در خیال روزهای روشنم کز دست رفتندم،
من به روی آفتابم
می برم در ساحت دریا نظاره
و همه دنیا خراب و خرد از باد است
و به ره، نی زن که دائم می نوازد نی، در این
دنیا ی ابراندود
راه
خود را دارد اندر پیش

بهترین ها برای نویسندگی

کلافگی و خستگی اند. اما شاید با شناختن ابزارهای نوشتن و یادگیری نحوه به کار گرفتن این ابزارها به شیوهی منحصر به فرد خود، بتوان کمی از سختی این راه و تمام آن کلافگی‌هایش کاست. کتاب‌هایی که در ادامه معرفی می‌شوند، شما را در این راه یاری خواهند کرد.

نوشتن سخت است. شاید نه برای همه، اما حقیقتی انکارناپذیر است که بسیاری از نویسندگان زمان زیادی را تنها صرف زل زدن به صفحه‌ای خالی می‌کنند تا بلکه تک جمله‌ای در آن پدیدار شود؛ تازه اگر نخواهند همان را هم پاک کنند و از آغاز بنویسند. و برخلاف آن چه که تصور می‌شود، بسیاری از شاهکارها نه حاصل قریحه‌ای ذاتی، بلکه نتیجه‌ی ساعت‌ها

■ به انتخاب: سوگند رام

داشته باشید: مزایا و محدودیت‌های هر کدام از زوایای دید چیست؟ روایت دوم شخص چه گونه کار می‌کند؟ آیا راوی اول شخص صمیمی‌تر و همذات‌پنداری با او راحت‌تر است؟ زمان روایت (گذشته یا حال) چه تأثیری می‌تواند روی داستان بگذارد؟ در چه شرایطی می‌توان از چند راوی اول شخص یا سوم شخص استفاده کرد و مهم‌تر از آن، آیا می‌شود این زوایای دید را با هم ترکیب و در کنار یکدیگر استفاده کرد؟

حرکت در مه. محمدحسن شهسواری
شاید با خواندن سه کتاب معرفی شده، بیشتر مسیر را طی کرده، راه‌حل بسیاری از مشکلات خود را یافته‌اید. اما این کتاب ویژگی‌ای دارد که از دیگر آثار متمایزش می‌سازد: پر است از مثال‌های ملموس و خودمانی‌تر از ادبیات فارسی. محمدحسن شهسواری، که خود نویسنده است و بیش از ده سال سابقه‌ی برگزاری کارگاه‌های

رمان‌نویسی نیز دارد، معتقد است که «مشکل اصلی نویسندگان ما ندانستن تکنیک‌ها و قواعد نویسندگی نیست؛ شیوه‌ی زندگی کردن و اندیشیدن همچون نویسنده است.» او در این کتاب، که منابع اصلی نگارشش آثار کسانی چون جان تروبی و رابرت مک‌کی است، سعی کرده با «گذراندن دانش موجود در این کتاب‌ها از صافی ذهن ایرانی»، آن را به منبعی لمس‌شدنی‌تر برای نویسنده و خواننده‌ی ایرانی تبدیل کند. و در کنار تمام مطالب آموزنده‌ای که در این کتاب خواهید یافت، از معرفی کهن‌الگوها و تیپ‌های شخصیتی مختلف تا اصول چهارگانه‌ی ریتم و تمپو در رمان، دیگر ویژگی‌ای که این اثر را از دیگری متمایز می‌سازد، این است که به شیوه‌ی کارگاهی، «تمام مراحل پیشنهادی این کتاب بر پایه‌ی رمانی فرضی اجرا می‌شوند.

در نظر می‌گیرد: «آن چه به دیگران گفته می‌شود، آن چه خطاب به خود گفته می‌شود و آن چه رو به خواننده یا مخاطب گفته می‌شود.» به عقیده‌ی او «هر گفتاری، به نیازی پاسخ می‌دهد و هدفی را

به گردن می‌گیرد و کنشی را انجام می‌دهد، فارغ از این که یک گفت‌وگو تا چه اندازه ممکن است از ظاهری مبهم و تصنعی برخوردار باشد.» او در این کتاب، با دسته‌بندی دیالوگ به دو گروه «دیالوگ روایی» و «دیالوگ نمایشی»، سه کارکرد لازم و ضروری برای دیالوگ برمی‌شمارد: شرح و توصیف، شخصیت‌پردازی، کنش. این استاد نویسندگی در ادامه با تعاریف سنجیده و آوردن مثال‌هایی گویا، از وظایف دیالوگ، باید‌ها و نبایدهای طراحی دیالوگ و مشکلات و نقیصه‌های سر راه نویسندگان به‌هنگام خلق گفت‌وگوها و راه‌حل‌های ممکن برای این می‌مشکلات، سخن می‌راند و برای خواننده آشکار می‌سازد که چرا دیالوگ از ارکان اصلی یک داستان و شاید مهم‌ترین آن‌هاست.

جادوی زاویه‌ی دید. آیشیا راسلی
آن «ساعت‌ها زل زدن به صفحه‌ی خالی» که گفتیم یادتان است؟ بیشتر اوقات، دلیل این که نمی‌توانیم کلمات را روی کاغذ یا صفحه‌ی نمایش به رقص درآوریم، این است که هنوز زاویه‌ی دید مناسب آن داستان را کشف نکرده‌ایم و این مشکلی جدی است. یافتن قالب درست راحت نیست و گاه نیاز است

تعداد زیادی از آن‌ها را امتحان کنید تا آن را که مناسب است تشخیص دهید؛ اما پیش از آن که به مرحله‌ی «آزمودن» این قالب‌ها برسید، ابتدا باید شناخت درستی از آن‌ها و کاربردها

آنانومی داستان. جان تروبی

به عقیده‌ی بسیاری، جان تروبی اگر نه بهترین، از بهترین آموزگاران فنون نویسندگی است و کتابی که در این حوزه نوشته گواه این است. آنانومی داستان کامل‌ترین مجموعه از آموزه‌ها و

روش‌هایی است که می‌توانید با یادگیری‌شان، راه صدساله را یک شبه طی کنید. این کتاب کار خود را با معرفی پیش‌فرض‌های عبارات است. از داستانی که در یک جمله بیان شده است. پیش‌فرض ساده‌ترین ترکیب ممکن از شخصیت و پیرنگ است و معمولاً این بخش‌ها را در خود دارد: رویدادی که کنش را آغاز می‌کند، حسی از شخصیت اصلی، تصویری از کنش اصلی و حسی از نتیجه‌ی داستان [آغاز کرده، سپس هفت گام اصلی در ساختار داستان (ضعف و نیاز، آرزو، حریف، نقشه، نبرد، مکاشفه‌ی نفس، تعادل جدید) را معرفی می‌کند و در ادامه درباره‌ی شخصیت (انواع آن و راهکارهای خلق این شخصیت‌ها)، مباحثه‌ی اخلاقی (یافتن سطر مضمون در اصل طراحی)، دنباسازی (یافتن دنیای داستان در اصل طراحی، خلق عرصه‌ی داستان و تقابل‌های درون عرصه)، شبکه‌ی نماد (انواع نماد، طرز کارشان و نحوه‌ی خلق شبکه‌ای از آن‌ها) پیرنگ (انواع پیرنگ و معرفی ساختار بیست و دوم حله‌ای داستان) و در نهایت در رابطه با بافت صحنه‌ها و ساخت صحنه و دیالوگ سمفونیک، نکاتی ارزنده در اختیار خواننده قرار می‌دهد

دیالوگ. رابرت مک‌کی

ریشه‌ی واژه‌ی دیالوگ به دو لغت یونانی دیا (به معنای «از طریق») و لگین (به معنای «گفت‌وگو») برمی‌گردد و رابرت مک‌کی آن را این گونه تعریف می‌کند: «کلماتی که هر شخصیتی خطاب به هر مخاطبی بازگو می‌کند» و سه مسیر صریحاً متفاوت برای

فیزیوتراپی سالمندان به عنوان یک روش درمانی، کیفیت زندگی آنها و عملکرد بدنشان را نسبت به قبل بهبود می بخشد. از آنجایی که با افزایش سن میزان انعطاف پذیری و قدرت عضله‌ها در سالمندان کمتر شده، برای کنترل کردن دردها، ایجاد تعادل، بهبود قدرت عضلات و توانایی حرکتی، انجام حرکات فیزیوتراپی در این گروه سنی ضرورت دارد. بنابراین پیشنهاد می کنیم از خرید دستگاه فیزیوتراپی برای گروه سنی سالمندان، غافل نشوید.

به علاوه فیزیوتراپی با انجام تکنیک‌هایی مانند آب درمانی، ماساژ درمانی، منوال تراپی، استراحت مفصل و الکتروتراپی سرعت بهبودی را در سالمندان افزایش می دهد.

تقویت عضلات با فیزیوتراپی در سالمندان

افزایش متابولیسم بدن

حرکات فیزیوتراپی و تمرینات منظم، میزان سوخت و ساز بدن سالمندان را افزایش می دهد. حرکات مقاومتی و استقامتی در فیزیوتراپی با بهبود متابولیسم بدن سالمندان، عملکرد سیستم‌های تنفسی، گوارشی، عروق و قلب آنها را بهبود می بخشد. با حرکات منظم فیزیوتراپی، میزان مصرف انرژی و سطح اکسیژن در سالمندان بالا رفته و سرعت متابولیسم آنها را بیشتر می کند. سالمندانی که حرکات فیزیوتراپی و تمرینات منظم را به صورت روزمره انجام می دهند، کیفیت خواب بهتری داشته و میزان خستگی آنها در طول روز کمتر است. به علاوه متابولیسم بالا در افراد مسن وزن آنها را کاهش داده و به سلامت قلب و عروق آنها کمک می کند. افزایش متابولیسم در این رده سنی عملکرد جسمانی آنها را بهبود داده و خطر ابتلا به بیماری‌های مزمن را در آنها کاهش می دهد.

افزایش تعادل

از مزیت‌های بسیار مهم تمرینات فیزیکی و انجام فیزیوتراپی در سالمندان، تقویت شدن تعادل بدن است. معمولاً با افزایش سن میزان تعادل سالمندان کاهش یافته و ریسک افتادن در آنها افزایش پیدا می کند. با انجام فیزیوتراپی استحکام عضلات آنها بیشتر شده و برای حفظ تعادل بدن آنها فواید بسیار زیادی دارد. قدرت عضلات، کیفیت راه رفتن، استحکام استخوان‌ها و کنترل حرکتی در سالمندان با حرکات فیزیوتراپی بیشتر می شود. زمانی که سالمندان با حرکات منظم فیزیوتراپی، تعادل بدن خود را تقویت کنند، ریسک افتادن یا سقوط کمتر شده و از آسیب‌های جدی در آنها جلوگیری خواهد کرد.

بهبود عملکرد ریه

تمرینات فیزیوتراپی عملکرد ریه در افراد مسن را بهبود بخشیده و موجب تقویت عضلات تنفسی آنها می شود. سالمندان با

افزایش استقلال و کیفیت زندگی سالمندان در انجام دادن فعالیت‌های روزانه

بهبود خلق و خو

باید توجه داشته باشید که برای دادن برنامه فیزیوتراپی سالمندان، ابتدا فیزیوتراپیست تمام نیاز و ویژگی‌های سالمند را در نظر گرفته و برنامه درمانی مشخصی را جهت انجام حرکات تعیین می کند؛ در ادامه سعی شده است به صورت خلاصه به هر یک از مزایای فیزیوتراپی در سالمندان بپردازیم: یکی از بهترین و موثرترین روش‌های درمان پوکی استخوان، انجام صحیح تمرینات و حرکات فیزیوتراپی می باشد. این نوع از تمرینات توانبخشی میزان توانایی‌های حرکتی و تحرک سالمندان را افزایش داده و موجب حفظ سلامت استخوان‌های آنها می شود.

حجم و قدرت عضلات در سالمندان نسبت به گذشته کاهش یافته و در کیفیت زندگی آنها تاثیر بسیار زیادی می گذارند. به همین خاطر با انجام حرکات فیزیوتراپی، عضلات سالمندان تقویت شده تا مشکلات تعادلی و حرکتی در آنها برطرف گردد. افراد مسن با انجام تمرینات و حرکات فیزیوتراپی پا، دست و ... به صورت منظم می توانند توانایی‌های حرکتی خود را بهبود دهند. از جمله فوایدی که حرکات و تمرینات فیزیوتراپی برای سالمندان دارد، عبارتند از:

- بهبود حرکات بدن
- افزایش قدرت عضلات
- بهبود تعادل بدن
- افزایش انعطاف پذیری عضلات
- بهبود استقامت جسمانی و عملکرد قلب
- تسکین و کاهش دردهای عضلانی و مفصلی

آیا هنر برای سلامتی مفید است؟

در سال‌های اخیر، مطالعات عصب‌شناسی نگرش فیلسوف‌های عهد باستان را تایید کرده است: تماشای یک اثر هنری و نواختن موسیقی اثرات مستقیمی روی مغز ما دارد. پیر لومار کی، متخصص مغز و اعصاب، معتقد است که هنر، مغز ما را نوازش می‌کند. کتاب او «پرتره‌ی مغز به عنوان هنرمند»، توضیح می‌دهد که تماشای یک اثر هنری قشر پیشانی، جایگاه منطبق، را تحریک می‌کند (مثلاً هنگامی که در پی درک چارچوب هنر معاصر هستیم). اگر از آن خوشمان بیاید، مغز ما درخشش، تمایز و رنگ‌ها را افزایش می‌دهد تا به طور کامل از آن بهره‌مند شویم. خیلی سریع نورون‌های آینه‌ای یعنی نورون‌های همدلی خود را فعال می‌کنیم. حتی شگفت‌انگیزتر از آن، شکنج دوکی شکل دوجانبه نیز فعال می‌شود. این بخش، ناحیه‌ی درگیر در شناختن چهره‌هاست: یک تابلوی زیبا را همانند فرد مورد علاقه‌مان می‌بینیم!

تمام این موارد بر سلامتی ما اثر می‌گذارد. اخیراً تحقیقی از پژوهشگران کالج دانشگاهی لندن منتشر شده است که نتیجه‌گیری می‌کند بازدیدهای فرهنگی، ریسک ابتلا به افسردگی را کاهش می‌دهد: هنگامی که چندین بار در سال به سینما، تئاتر یا موزه می‌رویم، ریسک ابتلا به افسردگی با رسیدن به سالمندی حداقل ۳۲٪ کاهش می‌یابد. این آمار برای کسانی که یک بار در ماه یا بیشتر به این مکان‌ها می‌روند، به حداقل ۴۸٪ می‌رسد.

هنر، اعتماد به نفس را تقویت می‌کند

هنر تجربه‌ای است که سطوح بسیاری دارد. علاوه بر تحریک احساسات و مهارت‌های حرکتی، ارتباط با زیبایی و نگرشی که از جهان به ما هدیه می‌کند، اعتماد به نفس را تقویت می‌کند. هوارد استیگر، متخصص اختلالات تغذیه در بیمارستان دوگلاس شهر مونترآل، دو سال پیش آزمایشی انجام داد تا تاثیر بازدید از موزه‌ی هنرهای زیبای مونترآل را بر افرادی که از بی‌اشتهایی عصبی یا پرخوری عصبی رنج می‌برند، ارزیابی کند. آن‌ها باید مسیر ویژه‌ای را در میان آثار هنری طی می‌کردند و پس از استراحتی برای ناهار در یک کارگاه خلاقیت شرکت می‌کردند.

نقش نور و رنگ‌ها

رنگ‌ها و نور که دو عنصر سازنده‌ی اثر هنری هستند، تاثیر قابل توجهی بر سلامتی ما دارند. در سال ۱۹۰۳، نیلز ریبرگ فینسن دانمارکی به خاطر تحقیقاتش بر اثرات درمانی نور که منجر به نوردرمانی شد، جایزه‌ی نوبل پزشکی را دریافت کرد. کشورهای همسایه‌ی شمالی فرانسه در نوردرمانی برای مقابله با افسردگی فصلی و بی‌خوابی تبحر دارند. نور به عنوان تنظیم‌کننده‌ی موثر هورمون‌ها مانند ملاتونین و مواد مغذی مانند ویتامین D اثر مهمی بر بدن، ذهن و رفتار ما دارد. رنگ‌ها روی درک حسی ما عمل می‌کنند. این نتیجه‌ای است که لئوناردو داوینچی پانصد سال پیش از ایجاد سیستمی آرامش‌بخش با استفاده از رنگ‌های متضاد به دست آورد. کشفی که علم در سال ۱۹۵۶ تحت عنوان «قانون تضادها» شرح داد: سلول‌های سیستم بینایی که با رنگ قرمز تحریک می‌شوند، توسط رنگ سبز مهار می‌شوند؛ سلول‌هایی که با رنگ زرد تحریک می‌شوند، با آبی مهار می‌شوند و آن‌هایی که با رنگ سفید تحریک می‌شوند، با سیاه مهار می‌شوند (و بالعکس). از آنجا بود که فرنان لژه (هنرمند فرانسوی) با دکوراسیونش برای بیمارستان سن-لو به طرفداری از عقیده‌ی «درمان با رنگ‌ها» پرداخت یا ماتیس (هنرمند فرانسوی) تابلوی نقاشی را به صندلی خوبی تشبیه کرد که خستگی را رفع می‌کند.

تمرینات فیزیوتراپی میزان ظرفیت تنفسی خود را افزایش داده و تهویه ریوی در آنها نیز بهتر می‌شود. با بهبود یافتن عملکرد ریه، سالمندان برای انجام فعالیت‌های روزانه استقامت بیشتری داشته و کمتر خسته خواهند شد.

انجام منظم تمرینات فیزیوتراپی در سالمندان فشار خون بالا را کاهش می‌دهد. در این برنامه فیزیوتراپی با تمرینات تنفس عمیق، استحکام عضلات و تمرینات هوازی ملایم میزان فشار خون در سالمندان را بهبود می‌بخشند؛ به طور کلی، افراد مسن با انجام این نوع تمرینات به شکل منظم و رعایت کردن تمام مراقبت‌ها و نکات پزشکی می‌توانند همواره فشار خون را در حالت طبیعی نگه دارند.

بهبود حرکتی

انجام تمرینات انعطاف‌پذیری و تعادل در برنامه فیزیوتراپی سالمندان، میزان قدرت عضلات آنها را افزایش پیدا کرده و توانایی حرکتی آنها را بهبود می‌بخشد. سالمندانی که این تمرینات را به صورت منظم اجرامی کنند، به طور روزانه در حرکات خود بهبود قابل توجهی را تجربه خواهند کرد و به راحتی می‌توانند تمام فعالیت‌های روزانه را انجام دهند.

سخن پایانی

تمرینات فیزیوتراپی در سالمندان باهدف کاهش مشکلات مفصلی، بهبود عملکرد حرکتی، افزایش میزان تعادل بدن و قدرت عضلات آنها انجام می‌شود. این حرکات در این نوع برنامه، ناهنجاری‌های حرکتی را در فرد سالمند اصلاح کرده و میزان انعطاف‌پذیری عضلات او را افزایش می‌دهد. بنابراین فرد مسن با این تمرینات منظم در فیزیوتراپی می‌تواند استقلال بیشتری در انجام حرکات روزانه داشته باشد.

تمرینات منظم فیزیوتراپی تمام بیماری‌های اسکلتی و عضلانی در سالمندان را کاهش داده و باعث کمتر شدن دردهای آنها می‌شود. فیزیوتراپ با انجام تکنیک‌های درمانی تمامی ناراحتی‌ها و مشکلات دردناک سالمندان را برطرف کرده و سبب تسکین دردهای آنها خواهد شد.

تاریخ تاسیس کتابخانه در ایران به دو دوره تقسیم می‌شود: دوره اول مربوط به کتابخانه‌های ایران باستان است و دوره دوم مربوط به کتابخانه‌های اسلامی است. همچنین کتابخانه ایران در دوره اسلامی شامل: کتابخانه‌های ایران از قرن اول اسلامی تا حمله مغول در قرن ششم و کتابخانه‌های ایران بعد از تسلط مغول تا دوران صفویه می‌باشد.

نگاهی به تاریخچه کتابخانه در ایران

از «گنج‌های پیکان» تا کتابخانه‌های کودکان

اسلامی از جمله ایران ساخته شد که عبارتند از: کتابخانه عضدالدوله دیلمی در شیراز، کتابخانه نوح بن منصور سامانی در ماورالنهر، کتابخانه صاحب بن عباد در شهر ری، کتابخانه ابن عمید شهر ری، کتابخانه ابونصر شاپور بن اردشیر، کتابخانه سید نادر الموت، کتابخانه صابونی نیشابور، کتابخانه سهلان ساوجی در ساوه.

کتابخانه‌های ایران از قرن هفتم تا حکومت صفویه

از مهم‌ترین کتابخانه‌های ایران در این دوران رامی‌توان به چهار مورد زیر اشاره کرد: کتابخانه رصدخانه مراغه؛ این کتابخانه پس از ساخت رصدخانه به دستور هلاکوخان و تلاش خواجه نصرالدین طوسی ایجاد شد و کتابهای آن نیز از بغداد، شام و موصل به این کتابخانه منتقل شد.

کتابخانه ربع رشیدی: این کتابخانه در شهر کی که خواجه رشیدالدین فضل‌الله در کنار تبریز احداث کرده بود ساخته شد و ربع به معنای خانه، محله و سراسر است.

کتابخانه عمومی حاج میرزا حسن خازن لشکر: اولین کتابخانه عمومی است که توسط حاج میرزا خازن لشکر در سال ۱۳۱۲ هـ. ق، جنب مکتب خانه ارگ تبریز تاسیس شد.

کتابخانه مهندس الممالک غفاری: این کتابخانه توسط بنیانگذار اصطلاحات علمی جدید در زبان فارسی یعنی مهندس الممالک غفاری در تهران ساخته شد.

کتابخانه آیت‌الله مرعشی نجفی: این کتابخانه ابتدا در نجف ساخته شد ولی در سال ۱۳۴۳ هـ. ق، به شهر قم منتقل شد.

کتابخانه‌ها پس از حکومت صفویه

تاسیس کتابخانه پس از دوران حکومت صفویه وارد مرحله جدیدی از تحول شد. آشنایی ایرانیان با فرهنگ و تمدن غرب نه تنها در بخش آموزش و پرورش، دانشگاه‌ها و موسسات عالی‌تأثیر به‌سزایی داشت بلکه کتابخانه‌های ایرانی نیز تحت تأثیر این فرهنگ

ساختمان‌های محکم و پابرجا مناسب باشد. پس از کنجک‌کوی بسیار سرانجام شهرستانی که همه این محسنات را داشت یافتند و آن شهر اصفهان بود. در آنجا هم پس از کاوش نقاط مختلف شهر روستای جی را بهترین جا و مکان یافتند. در جی کهن‌دژ را برگزیدند و در آنجا عمارتی رفیع بنیاد نهادند و سارویه‌اش نامیدند. مردم از پی بنا بسازنده و پایه‌گذار آن پی بردند زیرا در سال‌های گذشته گوشه‌ای از ساختمان سارویه ویران گردید و در آن دالانی نمایان شد که با گل سفت (ساروج) ساخته شده بود و در آن کتاب‌های زیادی از نوشته پیشینیان نهاده بودند که بر پوست خدنگ نوشته بودند: در دانش‌های گونه‌گون به خط پارسی باستانی. از این کتاب‌ها تعدادی به دست کسی رسید که در خواندن آنها دانا و توانا بود. اما اولین کتابخانه ایران که بزرگ‌ترین کتابخانه جهان باستان به شمار می‌رفت در زمان ساسانیان با تاسیس دانشگاه گندی شاپور در خوزستان به وجود آمد. این کتابخانه نه تنها بزرگ‌ترین کتابخانه دنیای باستان بود بلکه به عنوان نخستین کتابخانه عمومی - پژوهشی جهان در آن دوره شناخته می‌شد.

کتابخانه‌های ایران پس از اسلام

کتابخانه‌های ایران پس از ورود مسلمانان تا حدودی از رونق افتادند و به دلیل تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی توجه خاصی به این مجموعه اطلاعاتی نمی‌شد و بیشتر کتابخانه‌های مسلمان در مساجد دایر می‌شد. اما با روی کار آمدن دو تن از خلفای بنی‌عباس یعنی؛ هارون الرشید و مامون و توجه این دو به کتاب، نوشتن، ترجمه و ایجاد مراکز علمی و فرهنگی، تاسیس و استفاده از کتابخانه دوباره مورد توجه قرار گرفت و به دنبال آن بزرگ‌ترین مراکز علمی، فرهنگی و کتابخانه‌ای با نام بیت الحکمه در بغداد تاسیس شد.

بعد از تاسیس کتابخانه «بیت الحکمه»، کتابخانه‌های بزرگ دیگری در کشورهای

بر اساس نوشته‌های مورخان، در زمان حکومت هخامنشیان، کتاب‌های علمی و مذهبی ایران در دو کتابخانه: «گنج‌های پیکان» در تخت سلیمان و «دزی ناپشت» در تخت جمشید نگهداری می‌شد. البته این کتابخانه‌ها پس از حمله اسکندر مقدونی، توسط وی به آتش کشیده شد. ابومشعر بلخی در کتاب «اختلاف الزیجات» می‌نویسد: «پادشاهان ایران برای نگاهداری و حفظ و صیانت دانش‌ها و بجای ماندن آنها اهمتامی فوق‌العاده مبذول می‌داشتند؛ آنها برای محفوظ ماندن کتاب‌ها و آثار دانشمندان از آسیب زمانه و آفات آسمانی و زمینی وسیله‌ای از سخت‌ترین محکم‌ترین اسباب و لوازم برگزیدند که تاب مقاومت در برابر هر گونه پیش‌آمدی را داشته باشد و عفونت و پوسیدگی در آن راه نیابد و آن پوست درخت خدنگ بود که به آن توز می‌گفتند. چنانکه هندیان و چینیان و مردم دیگر کشورها از ایشان پیروی کردند و توز برای محکمی و سختی و نرمی و قابلیت انعطاف در کمانسازای هم بکار برده می‌شد. ایرانی‌ها پس از اینکه بهترین وسیله را برای ثبت و ضبط و نوشتن و نگاهداری دانش‌ها بدست آوردند برای یافتن بهترین جا و مکان جهت بنیاد کتابخانه‌ها و خزانه کتاب به جستجو پرداختند جایی که از زمین لرزه بر کنار و گلش چسبندگی داشته باشد تا برای

کتابخانه‌های دانشگاهی فهرست‌نویسی شده و دسترسی به منابع از طریق برگه‌دان میسر است.

کتابخانه‌های مدارس

علیرغم اهمیت نقش کتابخانه در دوره تحصیل برای گروه‌های سنی نوجوانان و جوانان، کتابخانه‌های مدارس در ایران چندان پیشرفته نیستند و بیشتر کتابخانه‌های از یک یا دو قفسه کتاب تجاوز نمی‌کند و معمولاً هم فاقد کتابدار می‌باشند. همچنین اغلب کتابخانه‌های مدارس موجود، از نظام سازماندهی مشخصی برخوردار نیستند و مجموعه‌های آنها نیز فهرست نشده‌اند. بیشتر

افزایش است. تمام کتابخانه‌های عمومی زیر نظر هیات امنای کتابخانه‌های عمومی کشور فعالیت می‌کنند. بودجه این کتابخانه‌ها نیز از بودجه جاری دولت تامین می‌شود.

کتابخانه ملی ایران

اولین کتابخانه ملی در ایران در سال ۱۳۱۶ به دنبال پیشنهاد مهدی بیانی، رییس کتابخانه عمومی معارف، به علی اصغر حکمت، وزیر معارف وقت، در تهران افتتاح شد. این کتابخانه در سال ۱۳۴۶، زیر نظر وزارت فرهنگ و هنر قرار گرفت. اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، بر اساس اساسنامه مصوبه مجلس شورای اسلامی، کتابخانه ملی موسسه ای آموزشی، خدماتی و تحقیقاتی است که اداره آن مستقیماً بر عهده رییس جمهور می‌باشد و رییس کتابخانه نیز توسط رییس جمهور انتخاب می‌شود.

کتابخانه‌های کودکان

پیش از انقلاب، کتابخانه کودکان و نوجوانان در ایران نسبت به سایر کتابخانه‌ها پیشرفته‌تر و توسعه‌یافته‌تر بوده است. کتابخانه‌های کودکان زیر نظر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان قرار داشت و بر اساس آمار ارایه شده حدود ۲۸ کتابخانه کودک در تهران، ۱۱۸ کتابخانه کودک در سایر استان‌ها و ۴۰ کتابخانه سیار وجود داشت. کتابخانه‌های کودکان اغلب با ساختمان زیبا و مناسب در پارک‌ها واقع شده‌اند. در حال حاضر نیز مؤسسه مرکزی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان وظیفه انتخاب، سازماندهی و ارسال کتاب به سایر کتابخانه‌های کودکان را بر عهده دارد.

کتابخانه‌های دانشگاهی

امروزه اغلب دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها، دارای کتابخانه‌های مجهز هستند. کتابخانه دانشگاه‌های تهران، مشهد، شهید چمران اهواز، اصفهان، کرمان، بیرجند، شهرکرد، دانشگاه صنعتی بابل، دانشگاه جندی شاپور دزفول، شیراز، کاشان، کردستان، گیلان، لرستان، تبریز، زنجان، زابل، قم، مازندران، ملایر دانشگاه رازی کرمانشاه، یزد و اردبیل از جمله کتابخانه‌های دانشگاهی هستند که علاوه بر کتابخانه‌های دانشکده‌ای، دارای کتابخانه مرکزی نیز می‌باشند. تقریباً همه کتابخانه‌های دانشگاهی از مجموعه‌های مناسبی برخوردارند. امانت بین کتابخانه‌ای در بین کتابخانه‌های دانشگاهی از رواج چندان بر خوردار نیست. هر چند نظام سازماندهی در اغلب کتابخانه‌های دانشگاهی، نظام رده‌بندی کنگره LC است اما هنوز در برخی از کتابخانه‌ها نظام رده‌بندی دیویی است. می‌توان گفت که تقریباً همه منابع کتابی در

قرار گرفت. نیاز به اطلاعات و فراگیر شدن آموزش باعث شد برخی از دولتمردان را به فکر راه‌اندازی مرکزی برای جمع‌آوری و نگهداری کتاب‌های علمی، پژوهشی و آموزش موجود در سراسر جهان بیافزایند. بدین ترتیب ایجاد کتابخانه‌ها به سبک جدید از سال ۱۲۴۳، یعنی حدود ۱۲ سال پس از تاسیس مدرسه عالی دارالفنون در سال ۱۲۳۱ آغاز شد.

کتابخانه‌های ایران از سال ۱۳۰۰ تا

به امروز

۷۳ سال بعد از تاسیس اولین کتابخانه در مدرسه دارالفنون یعنی در سوم شهریور ۱۳۱۶ هـ. ش، اولین کتابخانه ملی ایران در تهران، به صورت رسمی افتتاح شد. تاریخ ایران با کودتای پهلوی در اسفندماه ۱۲۹۹ وارد مرحله دیگری از تاریخ شد. در این دوره به دلیل افزایش سفرهای خارجی و ورود اروپاییان به ایران کتابخانه‌ها نیز تحت تاثیر این تبادلات فرهنگی قرار گرفت و کتابخانه‌های سنتی جای خود را به کتابخانه‌های جدید و به سبک غربی دادند و حتی از نظر تقسیم‌بندی نیز تغییراتی در این کتابخانه به وجود آمد و به دنبال آن کتابخانه‌های ملی، کتابخانه‌های آموزشگاهی، کتابخانه‌های عمومی، کتابخانه‌های دانشگاهی، کتابخانه‌های تخصصی، کتابخانه‌های مدارس دینی، کتابخانه‌های مساجد و اماکن مذهبی، کتابخانه‌های نابینایان، کتابخانه‌های کودکان و نوجوانان، کتابخانه‌های سیار و مراکز اطلاع‌رسانی به وجود آمدند. روند ایجاد و تجهیز کتابخانه در ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به دلیل افزایش قشر تحصیل کرده و دانشگاهی رشد قابل توجهی یافت.

کتابخانه عمومی

از مهم‌ترین عوامل ایجاد کتابخانه عمومی در ایران، ایجاد فرصت‌هایی برای خودآموزی، تشویق و ترویج مطالعه و کمک به ارتقای سطح فرهنگی و اجتماعی جامعه است. در ایران سه نوع کتابخانه با نام‌های: عمومی-دولتی، مردمی و مشارکتی وجود دارد که از بین آن‌ها کتابخانه‌های عمومی دولتی رواج بیشتری دارد.

اولین کتابخانه عمومی در ایران در سال ۱۳۰۵ در ساختمان بلدیة تهران تاسیس شد و بعدها در ۱۶ مهر ۱۳۴۰ کتابخانه عمومی پارک شهر با گنجایش ۲۵۰ هزار جلد کتاب به عنوان نخستین کتابخانه شهر تهران افتتاح شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، بر اساس گزارش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، تعداد کتابخانه‌های عمومی دولتی در سال ۱۳۸۹، حدود ۲ هزار و ۴۰۰ کتابخانه عمومی است که با همکاری وزارت علوم این رقم به ۳ هزار قابل

کتابخانه‌های بزرگ در شهرهای بزرگی چون تهران، اصفهان، مشهد و شیراز دایر هستند و سایر استان‌ها کمتر دارای کتابخانه بزرگ هستند.

کتابخانه‌های تخصصی

در ایران نمونه‌های بسیار مناسبی از کتابخانه‌های تخصصی وجود دارد. کتابخانه‌هایی چون کتابخانه آستان قدس رضوی، کتابخانه منطقه‌ای شیراز، کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران، کتابخانه مرکزی شرکت ملی نفت ایران، کتابخانه بانک مرکزی ایران، کتابخانه حوزه علمیه قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، کتابخانه سازمان برنامه و بودجه، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، کتابخانه وزارت امور خارجه و مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران از نمونه‌های این نوع کتابخانه می‌باشند. در اغلب کتابخانه‌های یادشده علاوه بر اشتغال کتابداران متخصص و ارائه خدمات مناسب کتابداری و اطلاع‌رسانی، از نظر غنای مجموعه‌های خود نیز بی‌نظیر می‌باشند. علاوه بر نمونه‌های یادشده، در بسیاری از وزارتخانه‌های کشور کتابخانه‌های تخصصی وجود دارد.

دوره‌گردها امروزه کمیابند، اما روزگاری در ایران دوره‌گردی خودش یک روش مهم اشتغال بود؛ در دوره قاجار که دوره‌گردها از کارهای ساده تا پیچیده را انجام می‌دادند و دندانپزشک دوره‌گرد هم داشتیم.

از دندانپزشک دوره‌گرد تا... قصاب دوره‌گرد هم داشتیم

مسجد و تکیه و کاروانسرا و میدان یا سربینه حمام و کنج قهوه‌خانه‌ای را مرکز خود ساخته و کم‌سابقه‌هایشان آن‌ها که قادر به یافتن چنان اماکن نگردیده، جاگرفته‌های پیش از او مانع ورودشان شده، دور کوچه‌خیابان‌ها راه می‌افتادند. قیمت یا اجرت اصلاح این‌ها یک پنجم و چهارم تا یک دوم اجرت سلمانی‌های دکان‌دار بود... مسائل دندان از کشیدن و دستور و دوا درمان منهای دندان مصنوعی تنها به عهده دلاک‌های حمام و سلمانی‌های دکان‌دار و دوره‌گرد بود.

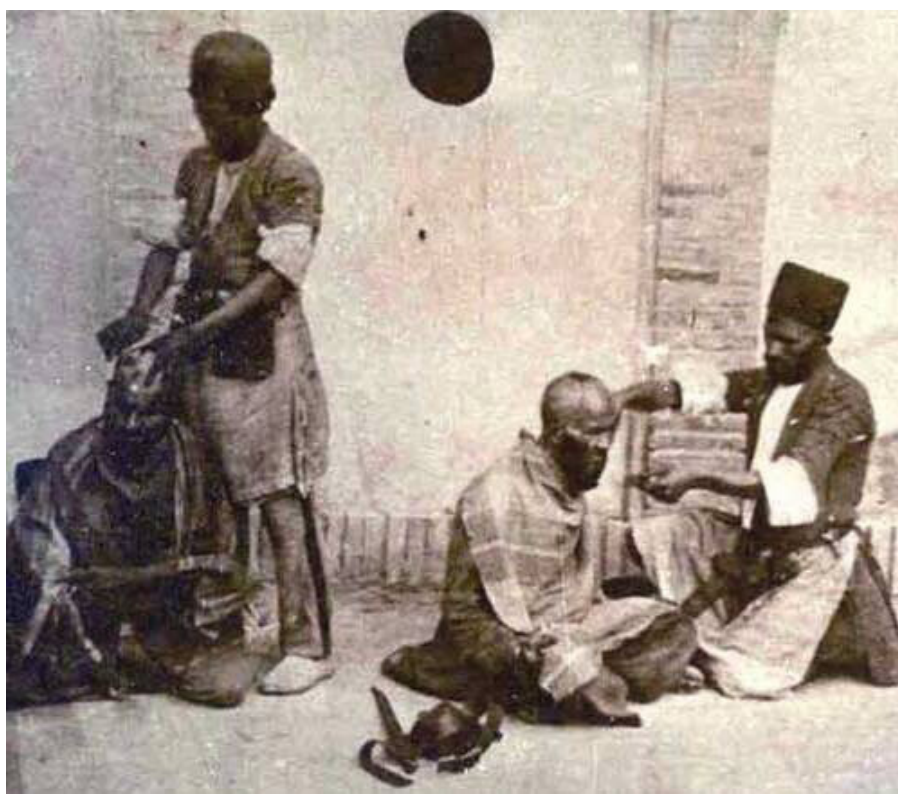
در دوره قاجار قصاب دوره‌گرد هم داشتیم و «عبدالله مستوفی» درباره‌شان نوشته است: «گوسفند یا گوساله یا گاوی در سر چهارراهی ذبح می‌کردند و گوشت آن را می‌فروختند و ته توی آن را به قسمت‌های پنج سیری تقسیم کرده، در غربالی گذاشته، به دوره می‌افتادند و... [فرباد می‌زدند] «آی گوشت خوب» و اکثراً ارزانتر از دکان قصابی می‌فروختند. حتی به بعضی‌ها که پول حاضر نداشتند نسیه هم می‌دادند».

خلاصه اینکه دوره‌گردهای قاجاری برای خودشان بساطی داشتند و کسب و کار معقولی داشتند و البته ارزش و مقبولیت شغل‌شان هم کمتر از دکان‌داران نبود؛ به جای آنکه منتظر مشتری بمانند دنبال مشتری می‌رفتند و به قول امروزی‌ها «خدمات در محل» ارائه می‌کردند.

در دوره قاجار حال و هوای مشاغل چه‌طوری بود که دوره‌گردی رواج داشت؟ طبق احصائیه یا همان آمارگیری سال ۱۲۶۲ شمسی، در تهران تعداد شاغلان حدود یک‌هشتم کل جمعیت بود و «جعفر شهری» در کتاب «تاریخ اجتماعی تهران در قرن سیزدهم» درباره شغل «افراد کاربکن و مفید و خرج‌بیار» گزارش داده است: «کارهایی که انجام می‌دادند عمدتاً از این قرار بود: لبو فروشی... آب‌زشکی، گردو فروشی، سقایی، بساطی، معرکه‌گیری، پرده‌خوانی... فال‌گیری، دلاکی، چارواداری، حمالی، دلالی، آب‌حوض‌کشی، هیزم‌شکنی، شاطری، سورچی‌گری، قهوه‌چی، خرس رقصانی و از این میان نیمی هم به شغل‌های شریفی چون راهزنی، باج‌گیری، ولگردی، گدایی... مفتخر باشند! متخصصین هم آنهایی که دسته آفتابه‌ای لحیم کرده یا چاک قبایی را بهم آورده دوخته یا نعل اسب و الاغی ساخته و چهارپایه و کرسی درست کنند. بقیه نیز بقال و چقال، عطار و بزاز، رزاز و حلاج، سراج و کفاش، پینه‌دوز و امثال».

خدمات در محل!

به‌نوشته «جعفر شهری» در روزگار قاجار، سلمانی دوره‌گرد هم داشتیم که کار دندانپزشک را هم انجام می‌داد؛ «پاتوق دارها»یشان سابقه‌دارهایی بودند که کنار دیوار و پشت

هفتاد سال پیش از صادر شدن فرمان مشروطه، ماهنامه‌ای در دوره محمدشاه قاجار توسط میرزا صالح شیرازی از فرنک برگشته، تأسیس و منتشر شد. اولین شماره این ماهنامه در اردیبهشت ماه ۱۲۵۲ شمسی، مقارن با محرم ۱۲۱۵ قمری منتشر شد و از آنجایی که نام مشخصی نداشت از آن به عنوان «کاغذ اخبار» که ترجمه واژه فرنگی Newspaper بود یاد می‌شد.

اولین‌های روزنامه‌نگاری در ایران

کاغذ اخبار؛ اولین خبرنامه ایرانی

میرزا صالح شیرازی یکی از پنج دانشجوی ایرانی بود که با حمایت عباس میرزا، نایب‌السلطنه فتحعلی‌شاه قاجار با هدف فراگیری علوم مدرن در سال ۱۸۱۵ به انگلستان رفت و به مدت چهار سال در آنجا اقامت داشت. او در طی این مدت یادداشت‌های روزانه از آنچه در طی دوران تحصیلش مشاهده می‌کرد، به رشته تحریر در می‌آورد که در نهایت از آن‌ها به عنوان «سفرنامه میرزا صالح» یاد می‌کنند. میرزا صالح پیش از بازگشتش به ایران دستگاه چاپی خریداری و به ایران ارسال کرد. میرزا پس از بازگشتش، علاوه بر این دستگاه با تجهیزاتی که از روسیه آورده بود در تبریز چاپخانه سنگی تأسیس کرد. کاغذ اخبار حاصل تلاش‌های بی‌وقفه میرزا صالح در جهت کسب رضایت شاه قاجاری بود؛ چراکه شاه و دربار تصوری از مطبوعات و

روزنامه‌نگاری نداشتند و میرزا صالح ۱۸ سال در صف یک نفره صدور مجوز بود. او بالاخره در دوره محمدشاه و صدارت ملاعباس ماکویی، مشهور به حاجی میرزا آقاسی ابروانی، در سال ۱۲۵۲ قمری-۱۲۱۵ خورشیدی موفق به انتشار نشریه شد.

کاغذ اخبار در دو برگ بزرگ با چاپ سنگی منتشر می‌شد. این ماهنامه در دو ورق بود که یک روی آن سفید و بر سر لوحه آن نشان دولتی نقش بسته و در پایین یکی از نسخه‌های باقی‌مانده از آن «اخبار و وقایع شهر محرم الحرام ۱۲۵۳ که در دارالخلافه طهران است انطباق یافته» قید شده است. صفحه اول اخبار ممالک شرقیه را که شامل اخبار دارالخلافه طهران بود درج می‌کرد. صفحه دوم مختص اخبار ممالک غربیه بود که خبرهایی از کشورهای ایتالیا، ینگه دنیا (آمریکا)، انگلند (انگلیس)، ترکیه و... در آن نگاشته شده بود.

برخی روایت‌های تاریخی از چاپ «کاغذ اخبار» به صورت ماهنامه آن هم به مدت سه سال خبر می‌دهند اما تنها دو نسخه از این ماهنامه باقی مانده است که در کتابخانه ملی بریتانیا نگهداری می‌شود.

وقایع اتفاقیه دوره ناصری

یکی دیگر از اولین نشریات ایرانی، چهارده سال پس از کاغذ اخبار به همت امیر کبیر صدر اعظم ناصرالدین شاه قاجار تأسیس و منتشر شد. «وقایع اتفاقیه» نام نشریه‌ای بود که در راستای اصلاحات امیر کبیر و با هدف آگاهی اهل ایران از امورات داخله و وقایع خارجه به صورت هفتگی ابتدا در پنجشنبه‌ها و پس از گذشت مدتی جمعه‌ها منتشر می‌شد.

معمولاً میرزاتقی خان بر اخبار مربوط به برقراری امنیت در کشور تأکید داشت؛ به همین دلیل، از همان شماره اول، خبرهای مربوط به این موضوع را در صدر خبرها قرار می‌دادند؛ مثلاً درباره سرکوب فتنه فرقه بابیه یا تار و مار کردن راهزنان مناطق مختلف، گزارش‌های مبسوطی ارائه می‌شد که محل آن در صفحه نخست بود. مطالب آموزشی و ترجمه‌ها را که معمولاً درباره اخبار خارجه بود، در صفحات داخلی جانمایی می‌کردند.

در جست و جوی پول؛ شادی و گرفتاری های نوروز در دوره قاجاریه

سال را در آرزوی رسیدن نوروز هستند. در مقابل «آرتور دو گوبینو» فرانسوی در سفرنامه دوران قاجاریش می نویسد: «مهم ترین مواقع روزهای اول سال است که مردم برای تأمین هزینه های عید نوروز احتیاج به پول دارند. به طور کلی در تمام موارد سرور و شادمانی یا عزاداری و خدا می داند که تعداد این روزها و به ویژه ایام جشن و سرور نزد ملتی که بزرگ ترین مشغولیاتش تفریح است چقدر زیاد است، مردم شهرنشین ایران در جست و جوی پول هستند.»

سیاحان غربی و خارجی هایی که در ایران سکونت داشته اند، درباره نوروز مطالب مفصلی نوشته اند. در این میان «یاکوب ادوارد پولاک» آلمانی که از معلمان دارالفنون بوده درباره نوروز به انواع شیرینی ها اشاره می کند که با کاروان به شهرها می رسد و البته نکته جالبی را درباره خرج های عید می گوید که شنیدنی است: «جشن سال نو در زندگی عمومی و خصوصی ایرانیان امری بسیار مهم است... از دو تا سه ماه پیش از عید تهیه مقدمات آن شروع می شود. مقدار زیادی شیرینی در شهرهای اصفهان و یزد ساخته می شود که آن را با کاروان ها به سراسر مملکت می فرستند. مصرف شیرینی از حدود تصور و خیال آدمی هم فراتر می رود. اصولاً ایرانی ها در هر سن و سالی که باشند به شیرینی سخت علاقه مندند. اما در نوروز حتی فقیرترین افراد نیز باید انباری از شیرینی داشته باشند و همچنین برای دوستان و خویشاوندانشان از آن بفرستند. در هیچ خانه ای نیست که کلوجه، البته با تفاوت جنس بهتر یا بدتر، دیده نشود. بعد از کلوجه، نبات... و بسیاری از میوه های شکر سود و خمیرهایی که در دنبه و کره سرخ شده است همه جا محبوبیت عمومی دارد. فقیرترین طبقات مردم به جای قند و شکر برای تهیه شیرینی از شیر استفاده می کنند. اما هر موزه ای این شیرینی ها داشته باشد، چندان مهم نیست، مهم این است که سال را با شیرینی آغاز کنند. غیر از شیرینی ها باید از میوه هایی که آنها را با تردستی تا نوروز تر و تازه نگاه می دارند، یاد کرد. مثلاً خربزه

اغلب سیاحان غربی که از دوران صفویه تا اواخر قاجار به ایران می آمدند، درباره نوروز نوشته اند؛ درباره جشن و رسوم و شادمانی بیشتر و درباره مشکلات و بی پولی و خرج های نوروز کمتر. معلوم است که از بیرون دیده اند ماجرا را و محسور زیبایی و فرحناکی ایام نوروز در ایران بوده اند و کمتر خبر داشته اند از درون خانه ها و حال دل نان آوران خانواده ها در برابر هزینه های نوروز. درباره خوشی های جشن نوروز «هاینریش کارل بروگش» آلمانی که در اواسط قاجاریه به ایران آمده بود در سفرنامه اش می نویسد: «کلمه نوروز برای همه ایرانیان یک کلمه سحرآمیز و معجزه آساست. با شنیدن آن قلب همه می تپد و چهره همه خندان می شود و به یاد آن و به امید نوروز آینده که روزگار بهتری داشته باشند، تمام گرفتاری ها و مشکلات کنونی خود را تحمل می کنند و تمام

نوروز در لرستان

از دیرباز تاکنون نوروز نزد شاعران، هنرمندان، خردمندان و تمام مردم ایران زمین جایگاه رفیع و ویژه ای داشته و دارد. مردم لرستان نیز همچون سایر اقوام ایرانی هم نوروز را جشن می‌گیرند و هم در گرامیداشت و پاسداشت این فصل زیبایی آفرین آثار هنری و ادبی و ارزنده ای خلق نموده‌اند و می‌نمایند. هنر و ادب مردمان لر سرشار از وصف زیبایی‌های بهار و توصیف دل‌انگیزی طبیعت منطقه است. گرامیداشت نوروز در میان مردم لر مانند سراسر ایران، از رسوم قدیمی نشأت گرفته و تقریباً با سایر نقاط ایران به جهت کیفیت و ویژگی‌ها مشترک است که مراسم خانه‌تکانی، دید و بازدید، عیدی دادن و عیدی گرفتن، رفتن به خانه‌ی صاحبان‌عزا، تلاش برای از بین بردن کدورت‌ها و آشتی‌کنان، از جمله‌ی این مراسم مشترک است.

از گذشته‌ی دور از چند روز قبل از نوروز که خانه‌تکانی شروع می‌شد تا روز چهاردهم فروردین هر سال در خانه‌های محله‌های قدیم و کوچه‌باغ قدیمی صدای ساز و آواز با صدای پای بهار و شمیم شکوفه‌ها هم‌نوا می‌شد. مردم بعد از سال تحویل به دید و بازدید بزرگان و اقوام و دوستان و همسایگان می‌رفتند و با سرکشی، آئین مهرورزی و مودت را بجا می‌آوردند و با تبریک عید، ارتباط‌ها را تداوم می‌بخشیدند و از حال همدیگر خبردار می‌شدند و کدورت‌ها را به فراموشی می‌سپردند. بزرگان و به‌ویژه میزبان‌ها با دادن عیدی به کوچک‌ترها این سنت را حفظ کرده و شادی این ایام که یکی از نمادهای آن شادی‌های کودکانه است را دوچندان می‌کردند. در بیشتر خانه‌ها که دارای ذوقی بودند صدای ساز و آواز پذیرای مهمانان بود و با خواندن تک‌بیت‌های علی‌دوستی و سردادن ترانه‌های نوروزی و بهاریه‌ها، محفل انس را گرم‌تر و شادمانه‌تر می‌کردند. با توجه به ارتباط تنگاتنگ شعر و موسیقی در فرهنگ ایرانی در لرستان نیز ترانه‌های زیبایی در وصف نوروز و در ارتباط با بهار ساخته شده است.

اصفهان و قم، انگور، انار ساوه، گلابی نطنز و سیب دماوند را دربارهای بسیار بزرگ صادر می‌کنند. هرکسی از دستش برآید و به‌خصوص هر زنی در نوروز لباس نو به تن می‌کند. به همین دلیل کار تهیه و فروش پارچه در این ایام به حداکثر قوت می‌رسد و بعضی از روسای خانواده‌های پرجمعیت باید همه امکانات خود را تجهیز کنند و حتی وام‌دار هم بشوند تا این احتیاج غیرقابل اجتناب خانواده خود را تأمین کنند. به‌خصوص شلوار پف‌کرده ابریشمی چیزی است که چشم همه زن‌ها به دنبال آن است و باعث خانه‌خرابی شوهرها می‌شود.»

این مشکلات مالی در نوروز فقط به دوره قاجار اختصاص ندارد و همیشه بوده است. یک نمونه اینکه «ژان باتیست تاورنیه» درباره نوروزهای دوره صفویه می‌نویسد: «نوروز با همه زیبایی‌هایش در بعضی جنبه‌های اقتصادی خانواده‌های ایرانی در دوره صفوی نقش منفی بازی می‌کرد. برای روز اول سال اگر یک ایرانی اتفاقاً پول نداشته باشد که یک قبای نو تدارک کند، اگر باید چیزی گرو بگذارد، می‌گذارد و قبای نو را حتماً تهیه می‌کند!» روی دیگر سکه مشکلات مالی نوروزی اخلاق نوروزی ایرانی‌ها در یاری‌رساندن به دیگران است. «چارلز جیمز ویلز» انگلیسی‌در سفرنامه قاجاری‌اش درباره عادت و رسوم اجتماعی ایرانیان در ایام نوروز می‌نویسد: «هیچ فصلی از فصول مانند عید نوروز به درویشان خوش نمی‌گذرد و در هیچ ایامی مانند ایام عید آنها نمی‌توانند تحصیل پول کنند. در ایام عید هر یک از ایرانیان هر درویشی را که در معبر یا در محلات شهر ببیند خود را مجبور می‌داند که مقدار معینی پول به او بدهد.»

فرهنگ و به طور کلی، ایرانی هم نبود. از دوران باستان و مادها و ترجمه‌ی سنگ‌نبشته‌ها که بگذریم، به دوران فتحعلی‌شاه قاجار می‌رسیم. کسی که آنقدر دوران خطیری را برای ایران رقم زده بود که نظامیان مجبور شدند برای آشنایی با سیستم صحیح نظامی و ارتشی، کتاب‌های فرانسوی بخوانند و ترجمه کنند تا سربازها نیز از آن‌ها بهره‌مند شوند.

این روزها اگر کسی بگوید مترجم هستیم و کتاب ترجمه می‌کنیم، ممکن است زیاد شخص مهمی تلقی نشود. اما این اشتباه محض است که مترجم‌ها را نادیده بگیریم و فقط دیدگاهی مادی گرایانه داشته باشیم و قربان صدقه‌ی پزشک‌ها و وکیل‌ها برویم. چرا این رامی گوئیم؟ چون ترجمه، تأثیری شگفت‌انگیز در تاریخ، فرهنگ و اقتصاد ایران داشته است. در واقع، اگر ترجمه نبود، تاریخ،

بررسی ترجمه در یک قرن اخیر ایران

ایران و صدسال ترجمه

پست و خوار تلقی می‌شد) استفاده می‌شد. همچنین به خاطر برخی سیاست‌های خاص سلطنت پهلوی، به ترجمه‌ی آثار علمی از غرب و اروپا تأکید می‌شد. مترجمانی مثل محمدعلی فروغی نیز به‌بازار ترجمه در آن زمان رونق دادند و از آنجا که بر عقل‌گرایی و توسعه‌ی فرهنگ باستانی ایرانیان تأکید زیادی می‌شد، انتخاب آثار هم بر همین اساس صورت می‌گرفت.

دهه ۱۳۱۰، مخصوص ادبیاتی‌ها

در این دهه از تاریخ ایران، کتاب‌های فلسفی، عرفانی و تاریخی به میان آمدند. همانطور که گفتیم، حکومت پهلوی تأکید زیادی داشت تا مردم از سبک فکری دوران طولانی قاجار به فاصله بگیرند و به تمدن باستانی خود برگردند. در این دهه، نیت پهلوی اول تجلی پیدا کرد و جامه‌ی عمل به خود پوشاند. از جمله آثاری که برای ترجمه انتخاب می‌شد، آثاری بود که راجع به تاریخ ایران توسط تاریخ‌شناسان غربی نوشته شده بود. برای مثال، کتاب‌هایی چون «تاریخ ادبیات ایران از صفویه تا مشروطه، اثر ادوارد براون»، یا «ایران در زمان ساسانیان، اثر کریستین سن» ترجمه شد. همچنین آثار فیلسوف‌های بزرگی چون شوپن‌هاور، گوته، دی‌بور و... نیز ترجمه شد. از مترجم‌های آن دوره می‌توان به ربیع مشفق همدانی، غلامرضا رشید یاسمی، عباس بنی‌صدر، عباس شوقی و... اشاره کرد.

کاملاً قابل لمس است که مترجم‌های این دوره، قلمی پویاتر و عامه‌پسندتر داشتند. دیگر نوشته‌ها به سبکی بود که صرفاً توسط آکادمیک‌ها درک نشود و مردم عامه بتوانند با آن‌ها ارتباط نزدیکی برقرار کرده و متن را درک کنند. گرچه به حق می‌توان گفت که برخی مترجم‌ها با دیگران متفاوت بودند. مردی مثل مشفق همدانی، ادیبی خوش‌قلم بود و از پس ترجمه‌ی آثار مختلف روسی به خوبی برمی‌آمد. ولی جز او مترجم‌های بزرگی مثل مهری آهی هم بودند که اثر را با جملاتی سخت‌مانانه برگردان کرده‌اند.

دهه ۱۳۲۰، جنگ جهانی دوم و تفکرات جدید!

مترجمان در دهه‌ی ۱۳۲۰ همچنان به ترجمه‌ی آثار ادبی مشغول بودند. اما با جنگ جهانی دوم، تفکرات جدیدی به میان آمد. تفکرات کمونیستی، مارکسیستی و چپ‌گرایی که توسط اشخاصی چون استالین ابراز می‌شدند، در قالب کتاب منتشر شدند. مترجمان پس از ترجمه‌ی این آثار، به فکر نوشتن اشعار و آثاری افتادند که رنگ و بوی همین تفکرات را می‌داد. آثاری که ترجمه یا انتشار آن‌ها تا انقلاب اسلامی به صورت مخفیانه صورت می‌گرفت. در واقع، این دوره دوره‌ای بود که مترجم‌ها و ادیبان ادبی بارها به زندان افتادند و با مشکلاتی در چاپ آثارشان روبه‌رو شدند. اما این دهه، دهه‌ی شکوفایی مترجم‌های

به دوران طلایی ناصرالدین شاه می‌رسیم. از آن فاجعه‌ای که در دوران سلطنتش رخ داد و جواهر دوست داشتنی ما یعنی امیرکبیر را کشت، بگذریم؛ به مردی می‌رسیم که عاشق الکساندر دومای «رابین‌هود» نویس بود و به کمک امیرکبیر، باب ترجمه و مراکز دارالترجمه نظیر «دستگاه مترجمان دولتی»، «دارالفنون» و «دارالترجمه‌ی ناصری» را باز کرد. در واقع، دوران ناصرالدین شاه را می‌توان دوره‌ی اصلی شروع ترجمه در ایران نامید. دوره‌ای که اولین کتاب‌های پزشکی، فلسفی، تاریخی، سیاسی و... ترجمه شدند و ایران با نویسندگی‌های فوق‌العاده‌ای چون شکسپیر آشنا شد.

گرچه مترجم‌های آن دوره بیشتر کتاب را طبق عقاید، سلاقی و تفکرات خود تألیف می‌کردند و انگار آن‌را از اول می‌نوشتند، اما رفته رفته با نزدیک شدن به دوره‌ی مشروطه خواهی، ترجمه‌های دقیق‌تری از آثار ادبی و آثار فاخر شکل می‌گرفت. اما همچنان، نثرها آکادمیک و ناملموس بود. مگر توسط ناصرالملک ترجمه شده باشد. اما به طور کلی، می‌توان به این نکته اشاره کرد که با آغاز مشروطه خواهی، ترجمه رنگ و بوی غلیظ‌تری به خود گرفته بود.

دهه ۱۳۰۰ و سیاست پهلوی‌ها

از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۱۰، همچنان آثاری که برای ترجمه انتخاب می‌شدند، از بزرگان ادبی دنیا مثل شکسپیر، ویکتور هوگو، میشل زواگو و... بودند. از مترجم‌های آن دوره نیز می‌توان به محمود عرفان، نصرالله فلسفی، حسینقلی مستعان، ذبیح‌الله صفا، سلطان حمید امیرسلیمانی و... اشاره کرد. قلم این بزرگان، همگی فاخر و خاص بود. اما با اینکه کم‌کم از ترجمه‌های تحریف شده و لبریز از اصطلاحات و لغات عربی فاصله گرفته بودیم، ولی همچنان نثر ترجمه شده از ادبیاتی غنی برخوردار بود و لحن آنچنان عامه‌پسند محسوب نمی‌شد. اما رفته رفته، کلام فاخر و ادبیات معیار با چالش‌هایی روبه‌رو شد. در واقع، در این دهه محاوره‌نویسی پایه‌گذاری شد و در ترجمه از این سبک (که در گذشته

گرچه در این دوره، آثار دینی ترجمه می‌شد، ولی این بدان معنا نبود که ترجمه‌ی آثار ادبی متوقف شده باشد. در این دوره مترجمانی چون سروش حبیبی و بهمن فرزانه اولین فعالیت‌های ادبی خود را آغاز کردند و از نظر ادبی، ایرانی‌ها با سبک‌ها و ژانرهای متنوعی آشنا شدند. گرچه هر یک از مترجم‌هایی که از آن‌ها یاد می‌کنیم، در دهه‌های بعد از شروع فعالیت نیز کار می‌کردند. برای مثال، بهمن فرزانه و نجف دریابندری، هر دو تا دهه‌ی ۹۰ مشغول به کار بودند تا وقتی که جامعه‌ی ادبی را ترک کرده و چشم از جهان، فرو بستند.

برجسته‌تر، عامه‌پسندتر و باسوادتر است. از مترجم‌های برجسته‌ای که در این دهه شروع به فعالیت کردند می‌توان به مهری آهی، شاهرخ مسکوب و محمد قاضی اشاره کرد. محمد قاضی را این روزها به عنوان پدر ترجمه‌ی نوین و معاصر می‌شناسند. این مترجمان برجسته، هر کدام به ترجمه‌ی آثار بزرگ روسی، انگلیسی و فرانسوی مشغول شده بودند، در مراکز ادبی بزرگی فعالیت می‌کردند و بدون هیچ‌گونه تحریف یا اضافه‌گویی، با وفاداری به متن، ترجمه‌هایی بی‌نظیر و زیبا انجام دادند. ترجمه‌هایی که با دوره‌های قبلی تفاوت زیادی داشت و «ترجمه به معنای واقعی کلمه» صورت گرفت.

گرچه امروز که به ترجمه‌ی این بزرگان نگاه می‌کنیم، برایمان ناملموس و سخت به نظر می‌رسد، ولی این به خاطر پویایی در زبان فارسی رخ داده است. در واقع، آن زمان مد بود که مترجم با کمک گرفتن از دانش خود در زبان فارسی، مطلب را شاعرانه و خاص کند. ولی همین مترجم‌ها، در تالیف برخی داستان‌ها یا شعرها، چنان قلمی روی کاغذ می‌چرخاندند که هنوز هم مخاطب را انگشت به دهان می‌گذارد! در واقع آن‌ها برای ترجمه‌ی آثاری که انتخاب می‌کردند نیز یک خوانش انجام می‌دادند. خوانشی که آن دوران، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی محسوب می‌شد.

دهه ۱۳۳۰ و تحول کیفیت در ترجمه

در دهه‌ی ۱۳۳۰، دوباره مراکز و انتشارات مختلف فعالیت جدی خود در ترجمه را از سر گرفتند. در واقع جایگزین‌های محمد حسین فروغی به میدان آمدند و «بنگاه ترجمه»، انتشارات امیرکبیر و انتشارات فرانکلین، آثار سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ادبی زیادی را به بازار کتاب اضافه کردند. در این دوره نه تنها تعداد مترجمان برجسته و آثار ترجمه شده زیاد شده بود، موضوعاتی که برای ترجمه انتخاب می‌شد متنوع‌تر بود و به خاطر تبعید پهلوی اول، کنترل و نظارت بر آثار ترجمه شده کمتر شده بود. در این دهه، مفاهیم فلسفی دیگری هم ترجمه شد که ایرانیان را با تفکرات اگزیستانسیالیستی و نظریات افلاطونی آشنا کرد. نیمی دیگر از آثار هم آثار ادبی بودند که توسط مترجم‌های زبده‌ای چون نجف دریابندری، غلامحسین مصاحب، محمد پروین گنابادی، محمدعلی اسلامی ندوشن، عباس زریاب‌خویی و... اشاره کرد.

طبیعتاً این کلام همچنان صدق می‌کند که قلم هر یک از مترجم‌های این دوره با دیگری متفاوت بود. این تفاوت به جایی رسیده بود که دیگر نمی‌توانیم به طور کلی راجع به قلم و سبک مترجم‌ها صحبت کنیم. برخی مترجم‌ها سواد آکادمیک داشتند و ترجمه‌های مستقیم و دقیق انجام می‌دادند. اما آثارشان بوی ترجمه می‌داد یا به طور کلی ناملموس بودند. برخی دیگر مثل نجف دریابندری، تحصیلات دانشگاهی نداشتند، ولی به خاطر علاقه‌ی زیاد به زبان انگلیسی و تسلط کامل به زبان فارسی، به زبده‌ترین مترجم‌های فارسی تبدیل شدند.

دهه ۱۳۴۰ با بهمن فرزانه و سروش حبیبی

در این دهه، روحانیون سعی داشتند یکپارچه شوند و پایه و اساس انقلاب اسلامی را بنا کنند. به همین ترتیب، ترجمه‌ها از مکاتب فلسفی (مثل اگزیستانسیالیسم و ایزوردیسم که به طور کلی مکاتبی انسان‌گرایانه هستند) کاهش یافت و ترجمه‌ی متون دینی افزایش پیدا کرد. در واقع، کتاب‌هایی که در این دوره برای ترجمه انتخاب می‌شد، صرفاً دینی نبود بلکه اهمیت سیاسی، اجتماعی و حکومتی داشت. از مترجم‌های این آثار می‌توان به اکبر هاشمی رفسنجانی، رضا براهنی، هوشنگ وزیری، همانا و... اشاره کرد.

دهه پنجاه، انقلاب اسلامی و اتفاقات جدید در بازار ترجمه

همانطور که گفتیم، در دهه‌ی چهل و پنجاه ترجمه‌ها رنگ و بوی دینی به خود گرفته بود تا مردم با تئوری‌های اسلامی آشنا شوند. بعد از انقلاب اسلامی، تمام آثاری که به خاطر نظارت بر بازار نشر ممنوع شده بودند، به چاپ رسیدند. این آثار، از عقاید کمونیستی مملو بودند. عقایدی که سلطنت شاه را زیر سوال می‌برد و تفکر تازه‌ای به ذهن‌ها می‌بخشید. در کنار آن، از آنجا که دانشگاه‌ها و مدارس تعطیل شده بود، سیل جدیدی از ترجمه‌ی آثار دانشگاهی و علمی به کتاب‌ها اضافه شد. همچنین از اتفاقات مثبتی که در این زمان رخ داد، یکسان‌سازی تمام واژه‌ها و اصطلاحات علمی در کتاب‌ها بود.

از جمله مترجم‌های برجسته‌ی این دوره می‌توان به مهدی سحابی، عبدالله کوثری، صالح حسینی و لیلی گلستان اشاره کرد. این مترجم‌ها هر کدام برای خود ادیب‌هایی منحصر به فرد بودند که در عرصه‌ی ادب و هنر، فعالیت‌های چشمگیری داشتند. آن‌ها در دهه‌ی پنجاه، آثاری سیاسی، جنگی و دینی را ترجمه می‌کردند. برای مثال، اولین اثر ترجمه شده توسط عبدالله کوثری، کتابی درباره‌ی جنگ ویتنام در سال ۱۳۵۳ بود. مهدی سحابی نیز در دهه‌ی ۵۰، به ترجمه‌ی آثاری چون «انقلاب مکزیک» و «مرگ وزیر مختار» دست برده بود. با توجه به این نکته، می‌توان به این نتیجه رسید که در هر دوره و دهه، ترجمه‌ی آثار با منظور خاصی انتخاب می‌شد و شاید به صلاح دید اوضاع سیاسی کشور، مترجم‌ها آثاری مرتبط را انتخاب می‌کردند.

دهه شصت، جنگ تحمیلی و چاپ مجدد ترجمه‌های قدیمی

طبق گفته‌های «فرزانه فرحزاد، دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی» در مقاله‌ی تحت عنوان «ترجمه در دوران دفاع مقدس»، در این دهه اوضاع کشور نابسامان بود. فرصتی برای ورود سبک‌ها

و کارهای جدید به بازار کتاب ایران پیدا نمی‌شد. ناشران نیز ترجیح می‌دادند در دسر اخذ مهر تایید وزارت ارشاد را به خود ندهند و آثاری که از قبل مهر تایید داشتند را

مجددا چاپ کنند. برای همین، آثار کلاسیک قدیمی که در دهه‌های گذشته به چاپ رسیده بود، مجددا چاپ می‌شد. همچنین تمام داستان‌ها باید مطابق وضعیت سیاسی و هنجارهای جمهوری اسلامی پیش می‌رفت. پس ناشران ترجیح می‌دادند کتاب‌های علمی فرهنگی چاپ کنند و خودشان را خسته‌ی ورود آثار جدید نکنند. گرچه برخی از انتشارات، در ترجمه‌ی داستان‌های کوتاه پیشدستی کردند و مجموعه داستان‌های کوتاه نویسندگانی چون ارنست همینگوی، گابریل گارسیا مارکز و آنتوان چخوف را به صورت پاورقی منتشر کردند. برخی از آثار نیز بر اساس قوانین جمهوری اسلامی ویرایش شده و مجددا به چاپ رسیدند. این دهه، مترجمان برجسته همان مترجم‌هایی را تشکیل می‌دادند که در دهه‌های قبلی به شما معرفی کردیم.

گرچه این دهه اتفاق دیگری نیز رخ داد. بومی‌سازی زبان مبداء به مقصد، اهمیت ویژه‌ای پیدا کرد. در واقع، این نقطه‌ی عطفی در تاریخ ترجمه‌ی ایران محسوب می‌شود. تا قبل از این دهه، مترجم‌ها چندان به ترجمه‌ی ملموس و بومی‌سازی شده اهمیت نمی‌دادند. مگر امثال نجف دریابندری، بهمن فرزانه و سایر مترجم‌های فوق‌العاده‌ای که به شما معرفی کردیم. اما از این دهه، به خاطر وضعیت سیاسی و جنگ، ترجیح بر این بود که همه چیز بومی‌سازی شود. گرچه منتقدان ادبی برجسته‌ای چون اسپیک معتقد هستند که ترجمه باید کلمه‌به‌کلمه و تحت‌اللفظی صورت بگیرد تا مخاطب به‌ورای معنای استعاری هر جمله فکر کند و مقصود نویسنده را با زبان خودش دریافت کند. چراکه غیر از این، تمام ترجمه‌ها حالتی ایدئولوژیک به خود می‌گیرند.

دهه هفتاد، کار به موازی کاری کشید

بعد از پایان جنگ تحمیلی، تعداد مترجم‌ها نیز زیادتر شد. گرچه در آن دوره، همچنان مترجم‌های فوق‌العاده‌ای داشتیم که فعالیت می‌کردند و آثار جذابی از دریابندری، آهی، فرزانه و... می‌دیدیم، اما مترجم‌های دیگری وارد بازار کتاب شدند که از روی نسخه‌های خیلی

قدیمی، نسخه‌های جدیدتری وارد بازار کتاب می‌کردند. نسخه‌هایی که به قول خودشان، مطابق با زبان پویای فارسی باشد و از ادبیات قدیمی فاصله گرفته باشد. اما از اتفاقات خوب این دوره می‌توان به فعالیت مترجم‌هایی چون کاوه میرعباسی، مژده دقیقی و علی‌اصغر حداد اشاره کرد. این مترجم‌ها، به ترجمه‌ی آثار فلسفی، داستانی و تئوری‌های ادبی مشغول شدند. در واقع، این دهه، تئوری‌ها و نظریه‌های ادبی مختلفی ترجمه شد.

علاوه بر این، ژانر وحشت به ادبیات کودکان اضافه شد و داستان‌های ترسناک و هیجان‌انگیز برای بچه‌ها ترجمه و به چاپ رسید. کار به جایی رسیده که باید التماس بچه‌ها کنیم تا آثار فاخر الکساندر دوما، مارک تواین، سلینجر و شل سیلور استاین را بخوانند! همگی باهم به ژانر وحشت، فانتزی و تخیلی چسبیده‌اند و انگار قصد ندارند از حقایق زندگی، سبک رئالیسم یا هر عنصری به جز عنصر خیال‌چیزی بدانند.

دهه هشتاد، بومی‌سازی مجدد و تاکید بر ترجمه‌ی ادبیات کودکان

می‌گویند بومی‌سازی اهمیت زیادی در ترجمه‌ی آثار ادبی دارد. می‌گویند اصطلاحات باید جدید شود چرا که فارسی‌زبانان پویا است. به همین دلیل، از همان دهه‌ی هفتاد کلیدش خورد و با همین بهانه، بسیاری از آثار ترجمه شده توسط مترجم‌های فاختری چون دریابندری و فرزانه و... مجددا ترجمه شد.

دهه ۹۰، ورود گوگل در بازار ترجمه

در این دهه، مترجم‌های فوق‌العاده‌ای وجود دارند که اصلا شانس ورود به بازار ترجمه را پیدا نمی‌کنند. در عوض، مترجم‌هایی که سواد درست و حسابی در زبان مبداء نداشته و به زبان مقصد هم تسلطی ندارند، دست به ترجمه می‌زنند. برخی از این مترجم‌ها، آثار ترجمه‌شده‌ی فاجعه‌ی خود را به عنوان کتاب درسی دانشگاهی به چاپ می‌رسانند. اکثر این ترجمه‌ها این روزها به ترجمه‌ی «google translate» معروف شده است! ترجمه‌ای که توسط موتورهای جستجوگر گوگل صورت می‌گیرد!

متأسفانه اوضاع به جایی رسیده که نه تنها یک کتاب به کوشش تعدادی از دانشجویان مترجمی ترجمه و تکه‌پاره می‌شود، بلکه فصل‌هایی از کتاب هم به خاطر ناتوانی مترجم در ترجمه‌ی آثار تخصصی، حذف می‌شود. شاید بتوانیم هنوز هم به خاطر حضور مترجمانی چون پیمان خاکسار، سهیل سمی، علی‌اصغر حداد و... نفسی بکشیم...

01
Page

معمای خط و دایره

قانون حل: یک حلقه بسته و غیر متقاطع در جدول رسم کنید بطوریکه از تمام دایره های جدول عبور نماید. حلقه باید از دایره های سفید به طور مستقیم عبور کرده و حتماً بلافاصله از خانه های مشرف به آن عبور کند.

فراموش نکنید که تنها ۲۴ ساعت زمان در اختیار دارید؛ بنابراین بهتر است دور مقاصد دور دست را خط بکشید. به جای آن می‌توانید یک منطقه خوش آب و هوا، طبیعتی بکر یا روستایی دیدنی را که تا به امروز به آن‌ها سفر نکرده‌اید، برگزینید.

بر بدین ترتیب در انتخاب مقصد و سواص به خرج داده و به تمامی ابعاد سفر خود بیاندیشید. همچنین به مقاصد فکر کنید که به راحتی با خرید بلیط اتوبوس، قطار یا حتی ماشین شخصی می‌توانید به آن‌ها دست یابید.

با احتساب تورم و گرانی سفرهای چند روزه که شاید شما هم درگیر آن باشید بهترین گزینه زمان برای سفر کردن و تجدید قوا و همراهی با فرزندان سفرهای یک روزه به دیدنی‌ها و شهرهای نزدیک است.

اینجا است که می‌توانید سفرهای یک روزه و کم هزینه را تجربه کنید و ۲۴ ساعت تمام را به خود اختصاص دهید. برای این کار تنها کافی است یکی از روزها را به فرصت تبدیل کرده و برای سفری یک روزه برنامه بریزید. در اولین گام، مقصد سفر خود را انتخاب کنید.

یونسکو نیز به ثبت رسیده، تنها ۹۳۵ پله با یک چشم‌انداز منحصر به فرد فاصله دارید. بنابراین تنبلی را کنار بگذارید و حتی برای یک بار که شده از این جاذبه تاریخی دیدن کنید.

گنبد سلطانیه

در ادامه مطلب می‌خواهیم به یکی از شاهکارهای معماری کشور یعنی گنبد سلطانیه اشاره کنیم. این بنا که به دستور سلطان محمد خدابنده ساخته شده، از بهترین پیشنهادها برای سفر یک روزه است. البته گنبد سلطانیه تنها بنای دیدنی زنجان نیست و سفر یک روزه به این شهر با وجود امکانی نظیر خانه‌های وزیری، خدیوی و عمارت دارایی چندان هم خالی از لطف نخواهد بود.

روستای اورامان

اگر در مناطق غربی ایران و در نزدیکی کردستان و مریوان ساکن هستید، به هیچ عنوان از سفر به روستای اورامان غافل نشوید. این روستا در ۷۵ کیلومتری جنوب شرق مریوان قرار دارد و دامان خود را درست در میان دامنه رشته کوه‌های زاگرس گستره است.

جالب است بدانید بسیاری از گردشگران معتقدند روستای اورامان یکی از بهترین شهرهای ایران برای سفر در تابستان و طبیعت گردی شناخته می‌شود.

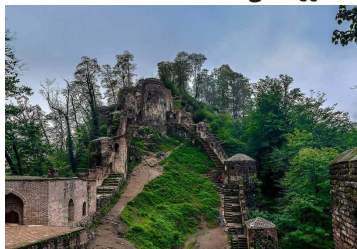
کویر مرنجاب

برای علاقمندان به کویرگردی، کویر مرنجاب و جاده ابریشم نام‌های آشنایی هستند. مرنجاب که در ۶۲ کیلومتری کاشان قرار دارد محل مناسبی برای تجدید قوا و دوری از زندگی شهری است.

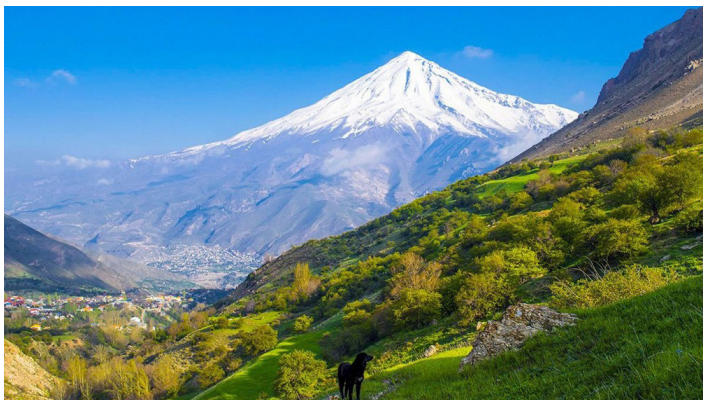
از این رو تورهای یک روزه و چند روزه متعددی به مقصد این کویر برگزار می‌شوند که همراهی با آن‌ها تجربه خوبی را برای گردشگران رقم می‌زند.

قلعه رودخان

قلعه رودخان در فومن نیز دیگر مقصدی است که برای سفر به آن، نیازی به خرید بلیط هواپیما و طی مسافتی طولانی ندارد. بنابراین به راحتی می‌توانید با تورهای طبیعت گردی همراه شوید و سفری یک روزه را تجربه کنید. با مسافرت به فومن و این قلعه تاریخی که در فهرست جهانی

سفرهای یک روزه و کم هزینه

اگر در یکی از شهرهای تهران، کرج یا قزوین ساکن هستید، می‌توانید با هزینه‌ای اندک، یکی از روستاهای اطراف تهران را برای سفر یک روزه انتخاب کنید. با این کار نه مسافت زیادی را پیش رو خواهید داشت و نه زمان طولانی را در طی مسیر از دست می‌دهید. بنابراین روستاهای هرانده، خور، کردان، وردیج و وارپش را در نظر داشته باشید و بار و بانه خود را برای تجربه یک سفر متفاوت ببندید.

الموت و دریاچه اوان

روستای الموت، دریاچه اوان و ارتفاعات باراجین که در استان قزوین قرار دارند، دیگر مناطقی هستند که برای سفرهای یک روزه به مرکز نشینان پیشنهاد می‌شوند. این مناطق، هم جاذبه‌های تاریخی را در برمی‌گیرند و هم طبیعتی منحصر به فرد را در مقابل دیدگان گردشگران به نمایش در می‌آورند.

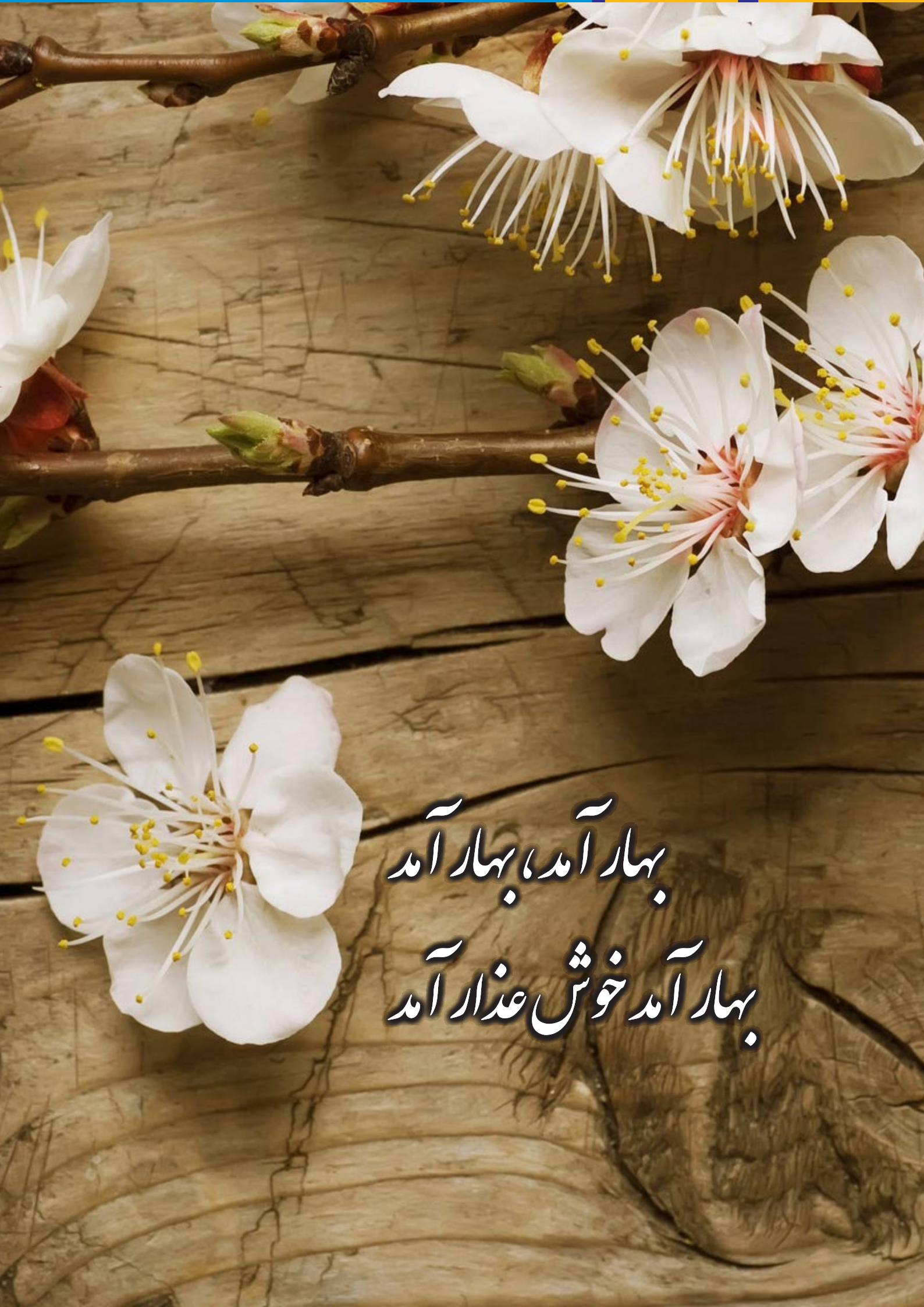

سنة العرس

۱۴۰۳

روزهای ۱۴۰۳	اردیبهشت ۱۴۰۳	خرداد ۱۴۰۳	تیر ۱۴۰۳	مرداد ۱۴۰۳	شهریور ۱۴۰۳	مهر ۱۴۰۳	آبان ۱۴۰۳	آذر ۱۴۰۳	دی ۱۴۰۳	بهمن ۱۴۰۳	اسفند ۱۴۰۳
شنبه ۲۵ یکشنبه ۲۶ دوشنبه ۲۷ سه‌شنبه ۲۸ چهارشنبه ۲۹ پنجشنبه ۳۰ جمعه ۳۱	شنبه ۲۹ یکشنبه ۳۰ دوشنبه ۳۱ سه‌شنبه ۱ چهارشنبه ۲ پنجشنبه ۳ جمعه ۴	شنبه ۲۶ یکشنبه ۲۷ دوشنبه ۲۸ سه‌شنبه ۲۹ چهارشنبه ۳۰ پنجشنبه ۳۱ جمعه ۱	شنبه ۲۳ یکشنبه ۲۴ دوشنبه ۲۵ سه‌شنبه ۲۶ چهارشنبه ۲۷ پنجشنبه ۲۸ جمعه ۲۹	شنبه ۲۸ یکشنبه ۲۹ دوشنبه ۳۰ سه‌شنبه ۱ چهارشنبه ۲ پنجشنبه ۳ جمعه ۴	شنبه ۲۲ یکشنبه ۲۳ دوشنبه ۲۴ سه‌شنبه ۲۵ چهارشنبه ۲۶ پنجشنبه ۲۷ جمعه ۲۸	شنبه ۲۸ یکشنبه ۲۹ دوشنبه ۳۰ سه‌شنبه ۱ چهارشنبه ۲ پنجشنبه ۳ جمعه ۴	شنبه ۲۷ یکشنبه ۲۸ دوشنبه ۲۹ سه‌شنبه ۳۰ چهارشنبه ۱ پنجشنبه ۲ جمعه ۳	شنبه ۲۴ یکشنبه ۲۵ دوشنبه ۲۶ سه‌شنبه ۲۷ چهارشنبه ۲۸ پنجشنبه ۲۹ جمعه ۳۰	شنبه ۲۹ یکشنبه ۳۰ دوشنبه ۱ سه‌شنبه ۲ چهارشنبه ۳ پنجشنبه ۴ جمعه ۵	شنبه ۲۵ یکشنبه ۲۶ دوشنبه ۲۷ سه‌شنبه ۲۸ چهارشنبه ۲۹ پنجشنبه ۳۰ جمعه ۳۱	شنبه ۲۵ یکشنبه ۲۶ دوشنبه ۲۷ سه‌شنبه ۲۸ چهارشنبه ۲۹ پنجشنبه ۳۰ جمعه ۳۱

بهار آمد، بهار آمد
بهار آمد خوش عذار آمد